

Eestikeelne väljaanne

Õigusaktid

56. aastakäik

24. august 2013

Sisukord

I Seadusandlikud aktid

DIREKTIIVID

- ★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2013/39/EL, 12. august 2013, millega muudetakse direktiive 2000/60/EÜ ja 2008/105/EÜ seoses veepoliitika valdkonna prioriteetsete ainetega ⁽¹⁾ 1

II Muud kui seadusandlikud aktid

MÄÄRUSED

- Komisjoni rakendusmäärus (EL) nr 805/2013, 23. august 2013, millega kehtestatakse kindlad impordiväärtused, et määrata kindlaks teatava puu- ja köögivilja hind piiril 18

RAHVUSVAHELISTE LEPINGUTEGA LOODUD ORGANITE VASTU VÕETUD AKTID

- ★ Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Euroopa Majanduskomisjoni (UN/ECE) eeskiri nr 80 – Ühtsed sätted, milles käsitletakse suurte reisijateveo sõidukite istmete tüübikinnitust ja suurte reisijateveo sõidukite tüübikinnitust seoses nende istmete ja nende kinnituspunktide tugevusega 20

Hind: 3 EUR

(Jätkub pöördel)

(¹) EMPs kohaldatav tekst

ET

Aktid, mille pealkiri on trükitud harilikus trükikirjas, käsitlevad põllumajandusküsimuste igapäevast korraldust ning nende kehtivusaeg on üldjuhul piiratud.

Kõigi ülejäänud aktide pealkirjad on trükitud poolpaksus kirjas ja nende ette on märgitud tärn.

Teade lugejatele – Nõukogu 7. märtsi 2013. aasta määrus (EL) nr 216/2013 Euroopa Liidu Teataja elektroonilise avaldamise kohta (vt tagakaane sisekülge)

Teade lugejale – aktidele viitamise viis (vt tagakaane sisekülge)

I

(Seadusandlikud aktid)

DIREKTIIVID

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV 2013/39/EL,

12. august 2013,

millega muudetakse direktiive 2000/60/EÜ ja 2008/105/EÜ seoses veepoliitika valdkonna prioriteetsete ainetega

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eelkõige selle artikli 192 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust⁽¹⁾,võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust⁽²⁾,toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt⁽³⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Pinnavee keemiline saastus kujutab veekeskkonnale ohtu, kuna selle tagajärjeks on äge ja krooniline toksilisus veeorganismidele, akumuleerumine ökosüsteemis ning elupaikade ja bioloogilise mitmekesisuse kadumine, ühtlasi ohustab see ka inimeste tervist. Esmajärjekorras tuleks kindlaks teha saastumise põhjused ja tegelda heitega selle tekkekohas, majanduse ja keskkonna seisukohast kõige tõhusamal viisil.
- (2) Euroopa Liidu toimimise lepingu (Eli toimimise leping) artikli 191 lõike 2 teise lause kohaselt rajaneb liidu kesk-

konnepoliitika ettevaatusprintsipiil ja põhimõtetele, mille järgi tuleb võtta ennetusmeetmeid ja keskkonnakahjustus heastada eeskätt kahjustuse kohas, saastaja peab aga maksma.

- (3) Reovee puhastamine võib olla väga kulukas. Et soodustada reovee odavamalt ja kulutasuvamat puhastamist, võiks ergutada innovaatiliste veepuhastustehnoloogiate väljatöötamist.
- (4) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2000. aasta direktiiviga 2000/60/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse veepoliitika alane tegevusraamistik,⁽⁴⁾ nähakse ette vee reostamise vastane strateegia. Nimetatud strateegia hõlmab prioriteetsete ainete kindlakstegemist nende ainete hulgast, mis põhjustavad liidu tasandil märkimisväärset ohtu veekeskkonnale või veekeskkonna kaudu. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. novembri 2001. aasta otsuses nr 2455/2001/EÜ, millega kehtestatakse veepoliitika valdkonna prioriteetsete ainete nimistu,⁽⁵⁾ on loetletud 33 ainet või ainerühma, mis on direktiivi 2000/60/EÜ X lisasse hõlmamise eesmärgil liidu tasandil prioriteetseks tunnistatud.
- (5) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta direktiiviga 2008/105/EÜ, mis käsitleb keskkonnavälja standarditeid veepoliitika valdkonnas,⁽⁶⁾ kehtestatakse vastavalt direktiivile 2000/60/EÜ keskkonnavälja standardid (EQS) otsuses nr 2455/2001/EÜ määratletud 33 prioriteetse aine ning kaheksa muu saasteaine suhtes, mida on liidu tasandil juba reguleeritud.
- (6) Eli toimimise lepingu artikli 191 lõike 3 kohaselt peab liit oma keskkonnavalitsuslikku poliitikat ette valmistades võtma arvesse kättesaadavaid teaduslikke ja tehnilisi andmeid, liidu eri piirkondade keskkonnaväljaandmeid, meetme võtmise või võtmata jätmise potentsiaalseid tulusid ja kulusid ning liidu kui terviku majanduslikku ja sotsiaalset arengut ning tema piirkondade tasakaalustatud arengut.

⁽¹⁾ ELT C 229, 31.7.2012, lk 116.⁽²⁾ ELT C 17, 19.1.2013, lk 91.⁽³⁾ Euroopa Parlamendi 2. juuli 2013. aasta seisukoht (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata) ja nõukogu 22. juuli 2013. aasta otsus.⁽⁴⁾ EÜT L 327, 22.12.2000, lk 1.⁽⁵⁾ EÜT L 331, 15.12.2001, lk 1.⁽⁶⁾ ELT L 348, 24.12.2008, lk 84.

Teaduslikke, keskkonnavalaseid ja sotsiaal-majanduslikke tegureid, sealhulgas inimeste tervisega seotud kaalutlusi tuleks võtta arvesse kulutõhusa ja proportsionaalse pinnavee keemilise saastuse ennetamise ja kontrolli alase poliitika väljatöötamisel, sealhulgas prioriteetsete ainete nimistu läbivaatamisel direktiivi 2000/60/EÜ artikli 16 lõike 4 kohaselt. Selleks tuleb järjepidevalt rakendada direktiivis 2000/60/EÜ sätestatud aluspõhimõtet, et saastaja maksab.

- (7) Komisjon on prioriteetsete ainete nimistu direktiivi 2000/60/EÜ artikli 16 lõikes 4 ja direktiivi 2008/105/EÜ artiklis 8 ettenähtud korras läbi vaadanud ja jõudnud järeldusele, et on asjakohane muuta prioriteetsete ainete nimistut määratledes uusi ained, mille suhtes liidu tasandil esmajärjekorras meetmeid võtta, kehtestada nimetatud hiljuti määratletud ainete suhtes keskkonnavaliteedi standardid, vaadata mõne olemasoleva aine keskkonnavaliteedi standardid teaduse arengut silmas pidades üle ja kehtestada mõne olemasoleva prioriteetse aine ja hiljuti määratletud prioriteetse aine suhtes elustiku keskkonnavaliteedi standardid.
- (8) Prioriteetsete ainete nimistu läbivaatamine toetub laialdasele konsulteerimisele, milles osalesid komisjoni talituste, liikmesriikide, sidusrühmade ning tervise ja keskkonnavaliteedi teaduskomitee eksperdid.
- (9) Olemasolevate prioriteetsete ainete läbivaadatud keskkonnavaliteedi standardeid tuleks esmakordselt arvesse võtta vesikonna majandamiskavad, mis hõlmavad ajavahemikku 2015–2021. Hiljuti kindlaks määratud prioriteetsete ainete ja nende keskkonnavaliteedi standardeid tuleks arvesse võtta täiendavate seireprogrammide koostamisel ja esialgsetes meetmeprogrammides, mis tuleb esitada 2018. aasta lõpuks. Pinnavee hea keemilise seisundi saavutamiseks tuleks keskkonnavaliteedi standarditeni jõuda olemasolevate prioriteetsete ainete osas 2021. aasta lõpuks ja hiljuti kindlaks määratud prioriteetsete ainete osas 2027. aasta lõpuks, ilma et see piiraks direktiivi 2000/60/EÜ artikli 4 lõigete 4–9 kohaldamist, mis muu hulgas hõlmavad sätteid pinnavee hea keemilise seisundi saavutamiseni jõudmise tähtaja pikendamise või leebemate keskkonnavaliteedi eesmärkide saavutamise kohta konkreetsete veekogude puhul ebaproportsionaalse kulu või sotsiaal-majandusliku vajaduse alusel, tingimusel et asjaomase veekogu seisundis ei toimu edasist halvenemist. Pinnavee hea keemilise seisundi saavutamine 2015. aastal saabuvaks direktiivi 2000/60/EÜ artiklis 4 sätestatud tähtpäevaks peaks seega tuginema üksnes neile ainetele ja keskkonnavaliteedi standarditele, mis on sätestatud direktiivi 2008/105/EÜ 13. jaanuaril 2009 jõustunud versioonis, välja arvatud juhul, kui need keskkonnavaliteedi standardid on rangemad kui käesoleva direktiivi kohased ajakohastatud keskkonnavaliteedi standardid, mis puhul tuleks kohaldada viimaseid.

- (10) Pärast direktiivi 2000/60/EÜ vastuvõtmist on kooskõlas kõnealuse direktiivi artikli 16 lõikega 6 vastu võetud palju liidu õigusakte, millega nähakse ette konkreetsete prioriteetsete ainete heitekontroll. Lisaks on paljud keskkonnakaitse meetmed hõlmatud muu kehtiva liidu õigusega. Kui direktiivi 2000/60/EÜ artikli 16 lõikes 1 püstitatud eesmärke saab tõhusalt saavutada olemasolevate õigusaktidega, tuleks olemasolevate õigusaktide rakendamist ja läbivaatamist eelistada uute meetmete kehtestamisele. Aine lisamine direktiivi 2000/60/EÜ X lisasse ei piira Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta määruse (EÜ) nr 1107/2009 (taimekaitsevahendite turulelaskmise kohta) ⁽¹⁾ kohaldamist.

- (11) Selleks et parandada koordineerimist direktiivi 2000/60/EÜ, Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta määruse (EÜ) nr 1907/2006 (mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH) ja millega asutatakse Euroopa Kemikaalide Agentuur) ⁽²⁾ ja asjaomaste valdkondlike õigusaktide vahel, tuleks uurida potentsiaalseid sünergiaid, et teha kindlaks võimalikud valdkonnad, kus direktiivi 2000/60/EÜ rakendamisel kogutud andmeid saab kasutada REACHi ja muude asjaomaste ainehindamismenetluste toetamiseks ning ka vastupidi: valdkonnad, kus REACHi alusel ainete hindamiseks kogutud andmeid ja asjaomaseid valdkondlike õigusakte saab kasutada direktiivi 2000/60/EÜ rakendamise, sealhulgas kõnealuse direktiivi artikli 16 lõikes 2 nimetatud prioriteetseteks lugemise toetamiseks.

- (12) Direktiivi 2000/60/EÜ kohaselt nõutav prioriteetsetest ainetest tuleneva saastuse järgjärguline vähendamine ning prioriteetsete ohtlike ainete vettejuhtimise, heite ja kao lõpetamine või järkjärguline kõrvaldamine võib sageli olla kõige kulutõhusamalt saavutatav riski esinemiskohas kohaldatavate liidu ainespetsiifiliste meetmete abil, mis on ette nähtud näiteks määrustega (EÜ) nr 1907/2006, (EÜ) nr 1107/2009 ning (EL) nr 528/2012 ⁽³⁾ või direktiividega 2001/82/EÜ ⁽⁴⁾ ning 2001/83/EÜ ⁽⁵⁾ või 2010/75/EL ⁽⁶⁾. Sidusust nende õigusaktide, direktiivi 2000/60/EÜ ja muude asjaomaste õigusaktide vahel tuleks seega tugevdada, et tagada vajaduse korral allikakontrolli mehhanismide rakendamine. Juhul kui direktiivi

⁽¹⁾ ELT L 309, 24.11.2009, lk 1.

⁽²⁾ ELT L 396, 30.12.2006, lk 1.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. mai 2012. aasta määrus (EL) nr 528/2012, milles käsitletakse biotsiidide turul kättesaadavaks tegemist ja kasutamist (ELT L 167, 27.6.2012, lk 1).

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. novembri 2001. aasta direktiiv 2001/82/EÜ veterinaarvahendite käsitlevate ühenduse eeskirjade kohta (EÜT L 311, 28.11.2001, lk 1).

⁽⁵⁾ Parlamendi ja nõukogu 6. novembri 2001. aasta direktiiv 2001/83/EÜ inimtervishoiu kasutatavaid ravimeid käsitlevate ühenduse eeskirjade kohta (EÜT L 311, 28.11.2001, lk 67).

⁽⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta direktiiv 2010/75/EL tööstusheidete kohta (saastuse kompleksne vältimine ja kontroll) (ELT L 334, 17.12.2010, lk 17).

2000/60/EÜ X lisa korrapärase läbivaatamise tulemus ja olemasolevad seireandmed näitavad, et liidu või liikmesriigi tasandil võetud meetmed ei ole piisavad, et saavutada teatavate prioriteetsete ainete kvaliteedistandardeid või teatavate prioriteetsete ohtlike ainete puhul lõpetamise või järkjärgulise kõrvaldamise eesmärki, tuleks liidu või liikmesriigi tasandil võtta asjakohaseid meetmeid direktiivi 2000/60/EÜ eesmärkide saavutamiseks, võttes arvesse asjaomaste õigusaktide alusel teostatud riskihindamisi, sotsiaal-majanduslikke ja tasuvusanalüüsi ning alternatiivide olemasolu.

- (13) Pärast direktiivi 2000/60/EÜ X lisasse kantud 33 prioriteetse aine keskkonnavaliteedi standardite tuletamist on nõukogu 23. märtsi 1993. aasta määruse (EMÜ) nr 793/93 (olemasolevate ainete ohtlikkuse hindamise ja kontrolli kohta) ⁽¹⁾ (hiljem asendatud määrusega (EÜ) nr 1907/2006) alusel läbi viidud mitu riskihindamist. Mõne olemasoleva aine keskkonnavaliteedi standardid tuleks läbi vaadata, et tagada asjakohane kaitse tase ja ajakohastada keskkonnavaliteedi standardid vastavalt kõige uuematele teaduse ja tehnikaalastele teadmistele veekeskkonnale või veekeskkonna kaudu põhjustatud ohu kohta.
- (14) Direktiivi 2000/60/EÜ artikli 16 lõikes 2 määratletud meetodeid kasutades on kindlaks tehtud ja prioriteetseks tunnustatud uusi aineid, mis põhjustavad liidu tasandil veekeskkonnale või veekeskkonna kaudu märkimisväärset ohtu, ja need tuleks lisada prioriteetsete ainete nimistusse. Nende ainete keskkonnavaliteedi standardite tuletamisel on arvesse võetud kõige viimast kättesaadavat teadus- ja tehnikaalast teavet.
- (15) Vee ja pinnase saastumine ravimijääkidega on suurenev keskkonnaprobleem. Ravimite poolt veekeskkonnale ja veekeskkonna kaudu põhjustatava ohu hindamisel ja kontrollimisel tuleks pöörata piisavat tähelepanu liidu keskkonnavaliteedi standardite tuletamisele. Komisjon peaks antud probleemi käsitlemiseks uurima ravimite keskkonnamõjust tulenevaid riske ja analüüsima praeguse õigusraamistiku asjakohasust ja tõhusust veekeskkonna kaitsmisel ja veekeskkonna kaudu inimeste tervise kaitsmisel.
- (16) Kuigi keskkonnavaliteedi standardite tuletamisel on prioriteetsete ohtlike ainete puhul määramatuse tase tavaliselt kõrgem kui prioriteetsete ainete puhul, saab keskkonnavaliteedi standardeid kasutada võrdlusalusena direktiivi 2000/60/EÜ artikli 2 punktis 24 ja artikli 4 lõike 1 punkti a alapunktides ii ja iii määratletud pinnavee hea keemilise seisundi eesmärgile vastavuse hindamisel. Keskkonna ja inimeste tervise kaitse piisava taseme tagamiseks tuleks eesmärgiks seada ka prioriteetsete ohtlike ainete vettejuhtimise, heite ja kao lõpetamine või järkjärguline kõrvaldamine vastavalt direktiivi 2000/60/EÜ artikli 4 lõike 1 punkti a alapunktile iv.
- (17) Viimastel aastatel on teaduslikud andmed saasteainete veekeskkonnas muundumise ja mõju kohta oluliselt täie-

nenud. Täpsemalt on teada, millises veekeskkonna komponendis (vesi, sete või elustik, edaspidi „maatriks“) teatavat ainet võib leida ja seeläbi ka seda, kus selle kontsentratsiooni kõige tõenäolisemalt saab mõõta. Mõni väga hüdrofoobne aine koguneb elustikku ja vee on seda väga raske avastada isegi kõige eesrindlikuma analüüsimetodi abil. Sellise aine suhtes tuleks kehtestada elustiku keskkonnavaliteedi standardid. Et liikmesriik saaks tõhusalt rakendada oma seirestrateegiat ja kohandada seda kohalikele tingimustele, peaks ta saama rakendada keskkonnavaliteedi standardit alternatiivse maatriksi suhtes (vesi, setted või elustik) või vajaduse korral alternatiivse elustiku taksoni, näiteks alamhõimkond Crustacea, parafüleetiline rühm „kalad“, klass Cephalopoda või klass Bivalvia (jõekarbid ja merikarbid) suhtes tingimusel, et keskkonnavaliteedi standardid ja liikmesriikide rakendatavad seiresüsteemid pakuvad sama head kaitse taset kui käesolevas direktiivis sätestatud keskkonnavaliteedi standardid ja maatriks.

- (18) Sellised uued seiremeetodid nagu passiivne proovivõtt ja muud vahendid on tulevast rakendamist silmas pidades paljulubavad ning seetõttu tuleks jätkata nende arendamist.
- (19) Komisjoni 31. juuli 2009. aasta direktiiviga 2009/90/EÜ, millega sätestatakse vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2000/60/EÜ vee seisundi keemilise analüüsi ja seire tehnilised näitajad, ⁽²⁾ kehtestatakse vee seisundi seireks kasutatavate analüüsimetodite miinimumkriteeriumid. Nende kriteeriumidega tagatakse sisukate ja asjakohaste seireandmete saamine, kuna nõutakse selliste analüüsimetodite kasutamist, mis on piisavalt tundlikud, et tagada keskkonnavaliteedi standardite piirtaseme mis tahes ületamise usaldusväärne avastamine ja mõõtmine. Liikmesriigil peaks olema lubatud teostada muude kui käesolevas direktiivis määratletud maatriksite või elustiku taksonite seiret vaid juhul, kui kasutatav analüüsimetod vastab asjaomase keskkonnavaliteedi standardi ja maatriksi või elustiku taksoni puhul direktiivi 2009/90/EÜ artiklis 4 sätestatud miinimumkriteeriumidele või on vähemalt sama tulemuslik kui käesolevas direktiivis sätestatud keskkonnavaliteedi standardi ja maatriksi või elustiku taksoni puhul kasutatav meetod.
- (20) Käesoleva direktiivi rakendamine kätkeb endas väljakutseid, mis on muu hulgas tingitud asjaolust, et teaduslikele, tehnilistele ja praktilistele küsimustele leidub mitmesuguseid võimalikke lahendusi, et seiremeetodid ei ole täielikult välja arendatud ning et inimressursid ja rahalised vahendid on piiratud. Mõne nimetatud küsimuse lahendamisele kaasa aitamiseks tuleks seirestrateegiate ja analüüsimetodite väljatöötamist toetada direktiivi 2000/60/EÜ ühise rakendusstrateegia alusel eksperdirühmade poolt tehtava tehnilise tööga.

⁽¹⁾ EÜT L 84, 5.4.1993, lk 1.

⁽²⁾ ELT L 201, 1.8.2009, lk 36.

- (21) Isegi kui püsivate, bioakumuleeruvate ja toksiliste ainete ning nendega sarnaselt käituvate ainete heite vähendamiseks või kõrvaldamiseks on juba võetud ulatuslikke meetmeid, ei kao püsivad, bioakumuleeruvad ja toksilised ained ning nendega sarnaselt käituvad ained veekeskkonnast, vaid jäävad veel aastakümneteks oluliseks ohuallikaks. Mõni neist ainetest on võimeline kanduma kaugele ja on keskkonnas laialt levinud. Palju selliseid aineid kuulub olemasolevate või hiljuti määratletud prioriteetsete ohtlike ainete hulka. Mõne kõnealuse aine kohta on liidu tasandil tõendeid nende laialdase leviku ja pikaaegse veekeskkonnas säilimise kohta ning seetõttu tuleks nende ainete direktiivi 2000/60/EÜ keemilise seisundi kirjelduse kohasele mõjule ja seireõuetele eritähelepanu pöörata.
- (22) Et mitte varju jätta vee puhastamist muudest ainetest, peaks liikmesriigil olema lubatud direktiivi 2000/60/EÜ V lisa punkti 1.4.3 kohasel keemilise seisundi kirjeldamisel kirjeldada eraldi üldlevinud püsivate, bioakumuleeruvate ja toksiliste ainetena käituvate ainete mõju keemilisele seisundile. Lisaks kohustuslikule kaardile, mis hõlmab kõiki aineid, võiks esitada lisakaardid, mis hõlmaksid üldlevinud püsivate, bioakumuleeruvate ja toksiliste ainetena käituvaid aineid, ning nendest eraldi ülejäänud aineid hõlmavad lisakaardid.
- (23) Seire peaks olema kohandatud oodatavate kontsentratsioonimuutuste ruumilisele ja ajalisele skaalale. Üldlevinud püsivate, bioakumuleeruvate ja toksiliste ainetena käituvate ainete eeldatava laialdase leviku ja keskkonna pika taastumisaja tõttu tuleks liikmesriikidel lubada vähendada seirekohtade arvu ja/või nimetatud ainete seiresagedust minimaalse tasemeni, mis on piisav usaldusväärseks pikaajaliste suundumuste analüüsiks, tingimusel et on olemas statistiliselt usaldusväärne seire võrdlusalus.
- (24) Eritähelepanu pööramine ainetele, mis käituvad üldlevinud püsivate, bioakumuleeruvate ja toksiliste ainetena, ei vabasta liitu ja liikmesriike kohustusest võtta lisaks juba võetud meetmetele täiendavaid, sealhulgas ka rahvusvahelise tasandi meetmeid nimetatud ainete vettejuhtimise, heite ja kao vähendamiseks või kõrvaldamiseks, et saavutada direktiivi 2000/60/EÜ artikli 4 lõike 1 punktis a sätestatud eesmärgid.
- (25) Direktiivi 2000/60/EÜ artikli 10 lõikes 3 on sätestatud, et kui kõnealuse direktiivi, direktiivi 2000/60/EÜ IX lisa loetletud direktiivide või muude liidu õigusaktide alusel kehtestatud kvaliteedialane eesmärk või kvaliteedistandard nõuab kõnealuse direktiivi artikli 10 lõikest 2 tulenevatest tingimustest rangemaid, tuleb vastavalt sellele kehtestada rangem heidete kontroll. Sarnast sätet hõlmab ka direktiivi 2010/75/EL artikkel 18. Neist artiklitest järeldub, et direktiivi 2000/60/EÜ artikli 10 lõikes 2 loetletud õigusaktides sätestatud heidete kontroll peaks olema minimaalne. Kui sellise kontrolliga ei suudeta näiteks üldlevinud püsiva, bioakumuleeruva ja toksilise ainega käituv aine puhul tagada keskkonnakvaliteedi standardi täitmist, kuid seda ei suudetaks ka rangemate tingimuste korral, isegi koostöös muu veekogu mõjutava vettejuhtimise, heite ja kao suhtes kohaldatavate rangemate tingimustega, ei saaks selliseid rangemaid tingimusi käsitada keskkonnakvaliteedi standardite täitmiseks nõutavatena.
- (26) Kõrgekvaliteedilised seireandmed koos ökotoksikoloogilist ja toksikoloogilist mõju käsitlevate andmetega on vajalikud uute prioriteetsete ainete valimist toetava riskihindamise jaoks. Liikmesriikide kogutavad seireandmed on küll aastatega oluliselt paremaks muutunud, kuid ei vasta alati kvaliteedi ja liidu territooriumi katvuse osas seatud eesmärkidele. Eelkõige puuduvad seireandmed paljude uute saasteainete kohta, mida võib määratleda saasteainetena, mis ei ole praegu kaasatud liidu tasandi korraldustesse seireprogrammidesse, kuid mis võivad kujutada märkimisväärset ohtu ja vajavad seetõttu reguleerimist vastavalt oma võimalikule ökotoksikoloogilisele ja toksikoloogilisele mõjule ning kontsentratsioonile veekeskkonnas.
- (27) Komisjoni varustamiseks sihtotstarbeliste kõrgekvaliteediliste seireandmetega veekeskkonnas leiduvate ainete kontsentratsiooni kohta on vaja uut mehhanismi, mis keskenduks uutele saasteainetele ja ainetele, mille puhul kättesaadavad seireandmed ei ole riskihindamiseks piisavalt kvaliteetsed. Uus mehhanism peaks hõlbustama sellise teabe kogumist liidu kõigi valgalade piires ja täiendada direktiivi 2000/60/EÜ artiklite 5 ja 8 kohastest programmidest ja muudest usaldusväärsetest allikatest saadud seireandmeid. Seirekulude hoidmiseks mõistlikul tasemel peaks mehhanism keskenduma piiratud arvule ainetele, mille hulka kuuluvad ka ained, mis on kantud ajutiselt jälgimisnimekirja, ja piiratud arvule seirekohtadele, kuid tagama siiski representatiivsed, liidus prioriteetseks tunnustamise protsessi eesmärkidega kokkusobivad andmed. Nimekiri peaks olema dünaamiline ja selle kehtivusaeg piiratud, et reageerida uute saasteainete võimalikku ohtlikkust käsitlevale uuele teabele ja vältida ainete vajalikust pikemat seiret.
- (28) Et lihtsustada ja ühtlustada liikmesriikide aruandluskohustuse täitmist ning suurendada sidusust veemajanduse muude asjakohaste aspektidega, tuleks direktiivi 2008/105/EÜ artiklis 3 esitatud teavitamismõuet ühendada direktiivi 2000/60/EÜ artiklis 15 sätestatud üldise aruandmiskohustusega.

- (29) Seoses keemilise seisundi kirjeldamisega vastavalt direktiivi 2000/60/EÜ V lisa punktile 1.4.3 meetmeprogrammide ja vesikonna majandamiskavade ajakohastamiseks, mis tuleb läbi viia direktiivi 2000/60/EÜ artikli 11 lõike 8 ja artikli 13 lõike 7 kohaselt, tuleks lubada liikmesriikidel kirjeldada eraldi hiljuti määratletud prioriteetsete ainete ja olemasolevate, ajakohastatud keskkonnavaliteedi standarditega prioriteetsete ainete mõju keemilisele seisundile, et uute nõuete kehtestamist ei peetaks ekslikult pinnavee keemilise seisundi halvenemiseks. Lisaks kohustuslikule kaardile, mis hõlmab kõiki aineid, võiks esitada lisakaardid, mis hõlmaksid vastavalt hiljuti määratletud aineid ja üle vaadatud keskkonnavaliteedi standarditega olemasolevaid aineid ning nendest eraldi ülejäänud aineid hõlmavad lisakaardid.
- (30) Oluline on, et keskkonnateave liidu pinnavee seisundi ja keemilise saastuse vastaste strateegiate tulemuste kohta tehakse üldsusele õigeaegselt kättesaadavaks. Teabe kättesaadavuse ja läbipaistvuse parandamiseks tuleks igas liikmesriigis teha üldsusele elektrooniliselt kättesaadavaks keskportaali, mis pakub teavet vesikonna majandamiskavade ning nende läbivaatamise ja ajakohastamise kohta.
- (31) Komisjon lõpetab direktiivi 2008/105/EÜ artikliga 8 ette nähtud prioriteetsete ainete loetelu esimese läbivaatamise käesoleva ettepaneku vastuvõtmisega ja aruande esitamisega Euroopa Parlamendile ja nõukogule. Läbi on vaadatud nimetatud direktiivi III lisas loetletud ained, millest osa on prioriteetseks tunnistamise jaoks välja valitud. Muude III lisas loetletud ainete prioriteetseks tunnistamiseks ei ole praegu veel piisavalt tõendeid. Kuna nende ainete kohta võidakse tulevikus saada uut teavet, ei jäeta neid edaspidisest läbivaatamisest kõrvale, nagu seda tehakse muude ainetega, mida käesoleva läbivaatamise käigus küll hinnati, kuid ei tunnistatud prioriteetseks. Seetõttu on direktiivi 2008/105/EÜ III lisa aegunud ja tuleks direktiivist välja jätta. Kõnealuse direktiivi artiklit 8, sealhulgas ka Euroopa Parlamendile ja nõukogule aru andmise kuupäeva tuleks vastavalt muuta.
- (32) Käesoleva direktiiviga hõlmatud valdkonnas teaduse ja tehnika arengule õigeaegselt reageerimiseks peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte direktiivis sätestatud keskkonnavaliteedi standardite kohaldamismeetodite ajakohastamise kohta. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil. Delegeeritud õigusaktide ettevalmistamisel ja koostamisel peaks komisjon tagama asjaomaste dokumentide sama- ja õigeaegse ning asjakohase edastamise Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
- (33) Prioriteetsete ainete, eelkõige uute saasteainete edaspidiseks tuvastamiseks vajaliku andmebaasi parandamiseks tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused seoses jälgimisnimekirja kehtestamise ja ajakohastamisega. Peale selle tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused käesoleva direktiivi ning komisjonile seireandmete ja teabe edastamiseks kasutatavate vormide rakendamise ühetaoliste tingimuste tagamiseks. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrusega (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes ⁽¹⁾.
- (34) Vastavalt liikmesriikide ja komisjoni 28. septembri 2011. aasta ühisele poliitilisele deklaratsioonile selgitavate dokumentide kohta ⁽²⁾ kohustuvad liikmesriigid lisama põhjendatud juhtudel ülevõtmismeetmeid käsitlevatele teadetele ühe või mitu dokumenti, milles selgitatakse seost direktiivi komponentide ja ülevõtvate siseriiklike õigusaktide vastavate osade vahel. Käesoleva direktiivi puhul leiab seadusandja, et selliste dokumentide edastamine on põhjendatud.
- (35) Kuna käesoleva direktiivi eesmärki, nimelt pinnavee hea keemilise seisundi saavutamist prioriteetsete ainete ja teatavate muude saasteainete suhtes keskkonnavaliteedi standardite kehtestamise abil, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada ning seetõttu on seda kogu liidu piires pinnavee kaitse ühtlase taseme säilitamise vajadusest lähtuvalt parem saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikult kaugemale.
- (36) Seepärast tuleks direktiive 2000/60/EÜ ja 2008/105/EÜ vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Direktiivi 2000/60/EÜ muudetakse järgmiselt.

⁽¹⁾ ELT L 55, 28.2.2011, lk 13.

⁽²⁾ ELT C 369, 17.12.2011, lk 14.

1) Artikli 16 lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Komisjon vaatab vastuvõetud prioriteetsete ainete nimistu üle hiljemalt neli aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist ning seejärel vähemalt iga kuue aasta tagant ning esitab vajaduse korral ettepanekuid.”

2) X lisa asendatakse käesoleva direktiivi I lisas esitatud tekstiga.

Artikkel 2

Direktiivi 2008/105/EÜ muudetakse järgmiselt.

1) Artikkel 2 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas direktiivis kasutatakse direktiivi 2000/60/EÜ artiklis 2 ja komisjoni 31. juuli 2009. aasta direktiivi 2009/90/EÜ (millega sätestatakse vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2000/60/EÜ vee seisundi keemilise analüüsi ja seire tehnilised näitajad) (*) artiklis 2 sätestatud mõisteid.

Lisaks sellele kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „maatriks” – veekeskkonna komponent, nimelt kas vesi, sete või elustik;
- 2) „elustiku takson” – konkreetne veekeskkonna takson, mis on taksonoomiliselt alamhõimkond, klass või nendega samaväärne.

(*) ELT L 201, 1.8.2009, lk 36.”

2) Artikkel 3 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 3

Keskkonnakvaliteedi standardid

1. Ilma et see piiraks lõike 1a kohaldamist kohaldavad liikmesriigid pinnaveekogudele I lisa A osas sätestatud keskkonnakvaliteedi standardeid vastavalt I lisa B osas sätestatud nõuetele.

1a. Ilma et see piiraks käesoleva direktiivi 13. jaanuaril 2009. aastal kehtinud versioonist tulenevate kohustuste täitmist ning eelkõige pinnavee hea keemilise seisundi saavutamist selles loetletud ainete ja keskkonnakvaliteedi standardite osas, kohaldavad liikmesriigid järgmiste ainete suhtes I lisa A osas sätestatud keskkonnakvaliteedi standardeid:

- i) I lisa A osas numbrite 2, 5, 15, 20, 22, 23 ja 28 all toodud ained, mille suhtes kehtivad alates 22. detsembrist 2015 muudetud keskkonnakvaliteedi standardid, et saavutada 22. detsembriks 2021 nende ainete osas

pinnavee hea keemiline seisund direktiivi 2000/60/EÜ artikli 13 lõike 7 kohaselt koostatud 2015. aasta vesikonna majandamiskavadega hõlmatud meetmeprogrammide kaudu, ning

- ii) I lisa A osas numbrite 34–45 all toodud hiljuti kindlaks määratud ainete suhtes alates 22. detsembrist 2018, et saavutada 22. detsembriks 2027 nende ainete osas pinnavee hea keemiline seisund ning hoida nende ainete osas ära pinnaveekogude keemilise seisundi halvenemine. Selleks koostavad liikmesriigid 22. detsembriks 2018 nende ainete kohta täiendava seireprogrammi ja esialgsed meetmeprogrammid ning esitavad need komisjonile. Direktiivi 2000/60/EÜ artikli 11 kohane lõplik meetmeprogramm koostatakse 22. detsembriks 2021 ning see rakendatakse ellu ja pannakse täielikult toimima võimalikult kiiresti pärast seda kuupäeva, kuid mitte hiljem kui 22. detsembril 2024.

Esimese lõigu punktides i ja ii loetletud ainete suhtes kohaldatakse direktiivi 2000/60/EÜ artikli 4 lõikeid 4–9 *mutatis mutandis*.

2. Liikmesriigid kohaldavad I lisa A osas sätestatud elustiku keskkonnakvaliteedi standardeid I lisa A osa numbrite 5, 15, 16, 17, 21, 28, 34, 35, 37, 43 ja 44 all toodud ainete suhtes.

Esimeses lõigus osutatud ainete suhtes kohaldavad liikmesriigid I lisa A osas sätestatud vee keskkonnakvaliteedi standardeid.

3. Liikmesriigid võivad ühe või mitme pinnavee kategooria puhul omal valikul kohaldada keskkonnakvaliteedi standardeid ka mõne muu kui lõikes 2 määratletud maatriksi suhtes või vajaduse korral muude kui I lisa A osas täpsustatud elustiku taksonite suhtes.

Liikmesriigid, kes kasutavad esimeses lõigus osutatud võimalust, kohaldavad I lisa A osas sätestatud asjakohaseid keskkonnakvaliteedi standardeid või, kui selles asjakohasele maatriksile või elustiku taksonile sobivaid standardeid ei leidu, kehtestavad keskkonnakvaliteedi standardi, millega pakutav kaitse on vähemalt võrdväärne I lisa A osas sätestatud keskkonnakvaliteedi standarditega pakutava kaitsega.

Liikmesriigid võivad esimeses lõigus osutatud võimalust kasutada üksnes juhul, kui valitud maatriksi või elustiku taksoni analüüsimeetod vastab direktiivi 2009/90/EÜ artiklis 4 sätestatud miinimumkriteeriumidele. Kui need kriteeriumid ei ole ühegi maatriksi puhul täidetud, tagavad liikmesriigid, et seireks kasutatakse parimat võimalikku tehnikat, mis ei too kaasa ülemääraseid kulutusi, ning et kasutatav analüüsimeetod on vähemalt sama tulemuslik kui käesoleva artikli lõikes 2 määratletud maatriks asjakohaste ainete jaoks.

- 3a. Kui elustiku või sette keskkonnakvaliteedi standardi rakendamise korral on mõõdetud või hinnangulisest keskkonnas esinevast kontsentratsioonist või heitest tingitud akuutse kokkupuute tõttu kindlaks tehtud oluline oht

veekeskonnale või selle kaudu, tagavad liikmesriigid seire ka pinnavees ja kohaldavad käesoleva direktiivi I lisa A osas sätestatud suurima lubatud kontsentratsioonina väljendatud keskkonnaväliteedi standardeid (MAC-EQS), kui need keskkonnaväliteedi standardid on kehtestatud.

3b. Kui parimat võimalikku tehnikat kasutades, kuid ülemääraseid kulutusi vältides teostatud mõõtmise tulemuse väljaarvutatud keskvaartust nimetatakse direktiivi 2009/90/EÜ artikli 5 kohaselt tulemuseks allpool määramispiiri ning selle tehnika määramispiiri ületab keskkonnaväliteedi standardi, ei võeta antud veekogu üldise keemilise seisundi hindamisel mõõdetud aine puhul saadud tulemust arvesse.

4. Ainete puhul, mille suhtes kohaldatakse sette ja/või elustiku keskkonnaväliteedi standardeid, teostavad liikmesriigid asjaomase maatriksi vastava aine seiret vähemalt üks kord aastas, kui tehniliste teadmiste ja eksperdiarvamuse põhjal ei ole põhjendatud muu ajavahemik.

5. Liikmesriigid esitavad direktiivi 2000/60/EÜ artikli 13 lõike 7 kohaselt koostatud ajakohastatud vesikonna majandamiskavades järgmise teabe:

- a) kasutatavate analüüsimeetodite määramispiiride tabel ja teave nende meetodite tulemuslikkuse kohta seoses direktiivi 2009/90/EÜ artiklis 4 sätestatud tulemuslikkuse miinimumkriteeriumidega;
- b) seoses ainetega, mille puhul on kasutatud käesoleva artikli lõikes 3 ettenähtud valikuvõimalust:
 - i) nimetatud võimaluse kasutamise põhjendus ja alus;
 - ii) kui see on asjakohane, siis alternatiivsed keskkonnaväliteedi standardid, kui need on kehtestatud, ja tõendid selle kohta, et kõnealuste keskkonnaväliteedi standarditega pakutava kaitse tase on vähemalt samaväärne I lisa A osas sätestatud keskkonnaväliteedi standarditega pakutava kaitse tasemega, ning samuti keskkonnaväliteedi standardite tuletamiseks kasutatud andmed ja meetodid ning pinnavee kategooriad, mille suhtes neid kohaldatakse;
 - iii) käesoleva lõike punktis a esitatud teabega võrdlemiseks käesoleva direktiivi I lisa A osas määratletud maatriksite analüüsimeetodite määramispiirid koos teabega nende meetodite tulemuslikkuse kohta seoses direktiivi 2009/90/EÜ artiklis 4 sätestatud miinimumkriteeriumidega;
- c) lõike 4 kohase seiresageduse põhjendus, kui seire toimub pikemate ajavahemike järel kui üks aasta.

5a. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et direktiivi 2000/60/EÜ artikli 13 lõike 7 kohaselt koostatud ajakohastatud vesikonna majandamiskavades, mis hõlmavad

pinnavee keemilise saastuse ära hoidmiseks võetud meetmete tulemusi ja mõju, ning direktiivi 2000/60/EÜ artikli 15 lõike 3 kohane vahearuanne, milles kirjeldatakse kavandatud meetmeprogrammi elluviimisel tehtud edusamme, esitatakse keskkonnaväliteedi kaudu, mis on vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2003. aasta direktiivi 2003/4/EÜ (keskkonnateabele avaliku juurdepääsu kohta) (*) artikli 7 lõikele 1 üldsusele elektrooniliselt kättesaadav.

6. Liikmesriigid korraldavad vastavalt direktiivi 2000/60/EÜ artiklile 8 teostatava pinnavee seisundi seire alusel selliste I lisa A osas loetletud prioriteetsete ainete kontsentratsiooni pikaajalise dünaamika analüüsi, millel on kalduvus akumuleeruda settes ja/või elustikus, pöörates erilist tähelepanu I lisa A osas numbrite 2, 5, 6, 7, 12, 15, 16, 17, 18, 20, 21, 26, 28, 30, 34, 35, 36, 37, 43 ja 44 all toodud ainetele. Kui direktiivi 2000/60/EÜ artiklist 4 ei tulene teisiti, võtavad liikmesriigid meetmed, mille eesmärk on tagada, et nimetatud ainete kontsentratsioon settes ja/või asjaomases elustikus oluliselt ei kasva.

Liikmesriigid määravad kindlaks sette ja/või elustiku seire sellise sageduse, mis võimaldab koguda piisavalt andmeid usaldusväärse pikaajalise dünaamika analüüsi läbiviimiseks. Põhimõtteliselt peaks seire toimuma iga kolme aasta järel, kui tehniliste teadmiste ja eksperdiarvamuse põhjal ei ole põhjendatud muu ajavahemik.

7. Komisjon tutvub teaduse ja tehnika arenguga, sealhulgas riskihindamiste järeldustega, nagu on osutatud direktiivi 2000/60/EÜ artikli 16 lõike 2 punktides a ja b, ning vastavalt määruse (EÜ) nr 1907/2006 artiklile 119 üldsusele kättesaadavaks tehtud teabega ainete registreerimise kohta ning teeb vajaduse korral ettepaneku käesoleva direktiivi I lisa A osas sätestatud keskkonnaväliteedi standardite läbi vaatamiseks ELi toimimise lepingu artiklis 294 sätestatud korras vastavalt direktiivi 2000/60/EÜ artikli 16 lõikes 4 sätestatud ajakavale.

8. Komisjonile antakse õigus võtta vajaduse korral vastu delegeeritud õigusakte artiklis 10 sätestatud tingimustel, et kohandada käesoleva direktiivi I lisa B osa punkti 3 teaduse ja tehnika arenguga.

8a. Käesoleva artikli rakendamise hõlbustamiseks töötatakse nii suures ulatuses kui võimalik 22. detsembriks 2014 direktiivi 2000/60/EÜ olemasoleva rakendusprotsessi raames välja tehnilised suunised ainete seirestrateegiate ja analüüsimeetodite, sealhulgas elustikest proovide võtmise ja elustike seire kohta.

Suunistes käsitletakse eelkõige

- a) ainete seiret elustikus, nagu on ette nähtud käesoleva artikli lõigetes 2 ja 3;

b) hiljuti kindlaks määratud ainete (esitatud I lisa A osa numbrite 34–45 all) ja selliste ainete puhul, mille suhtes on kehtestatud rangemad keskkonnavahelduse standardid (esitatud I lisa A osa numbrite 2, 5, 15, 20, 22, 23 ja 28 all), analüüsimeetodeid, mis vastavad direktiivi 2009/90/EÜ artiklis 4 sätestatud tulemuslikkuse miinimumkriteeriumidele.

8b. Ainete puhul, mille kohta ei ole 22. detsembrini 2014 tehnilisi suuniseid vastu võetud, lükatakse lõike 1a punktis i osutatud tähtpäeva 22. detsember 2015 edasi 22. detsembrini 2018 ning nimetatud punktis osutatud tähtpäeva 22. detsember 2021 edasi 22. detsembrini 2027.

(*) ELT L 41, 14.2.2003, lk 26.”

3) Artikli 4 lõige 4 ja artikli 5 lõige 6 jäetakse välja.

4) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 7a

Koordineerimine

1. Määruste (EÜ) nr 1907/2006, (EÜ) nr 1107/2009, (*) (EL) nr 528/2012 (**) või direktiivi 2010/75/EL (***) reguleerimisalasse kuuluvate prioriteetsete ainete puhul hindab komisjon osana direktiivi 2000/60/EÜ artikli 16 lõike 4 kohasest sellesama direktiivi X lisa korralisest läbivaatamisest, kas liidu ja liikmesriikide tasandil rakendatavad meetmed on piisavad, et saavutada prioriteetsete ainete kvaliteedistandardid ja prioriteetsete ohtlike ainete vettejuhtimise, heidete ja kao lõpetamise või järk-järgulise kõrvaldamise eesmärk vastavalt direktiivi 2000/60/EÜ artikli 4 lõike 1 punktile a ja artikli 16 lõikele 6.

2. Komisjon annab Euroopa Parlamendile ja nõukogule vastavalt direktiivi 2000/60/EÜ artikli 16 lõikes 4 sätestatud ajakavale aru käesoleva artikli lõikes 1 nimetatud hindamise tulemustest ning lisab oma aruandele asjakohased ettepanekud, sealhulgas kontrollimeetmete kohta.

3. Kui aruande tulemustest ilmneb, et liidu või liikmesriikide tasandil võib olla vaja täiendavaid meetmeid, et hõlbustada direktiivi 2000/60/EÜ järgimist mõne määruse (EÜ) nr 1107/2009 või määruse (EL) nr 528/2012 alusel heaks kiidetud aine osas, kohaldavad liikmesriigid või komisjon vastavalt vajadusele selle aine või seda ainet sisaldavate toodete suhtes määruse (EÜ) nr 1107/2009 artiklit 21 või 44 või määruse (EL) nr 528/2012 artiklit 15 või 48.

Määruse (EÜ) nr 1907/2006 reguleerimisalasse kuuluvate ainete puhul algatab komisjon vajaduse korral nimetatud määruse artiklis 59, 61 või 69 osutatud menetluse.

Esimeses ja teises lõigus osutatud määruste sätete kohaldamisel võtavad liikmesriigid ja komisjon arvesse kõiki nende määrustega nõutavaid riskihindamisi ja sotsiaal-majanduslikke või tasuvusanalüüse, sealhulgas alternatiivide olemasolu osas.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1107/2009 taimekaitsevahendite turulelaskmise kohta (ELT L 309, 24.11.2009, lk 1).

(**) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. mai 2012. aasta määrus (EL) nr 528/2012, milles käsitletakse biotsiidide turul kättesaadavaks tegemist ja kasutamist (ELT L 167, 27.6.2012, lk 1).

(***) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta direktiiv 2010/75/EL tööstusheidete kohta (saastuse kompleksne vältimine ja kontroll) (ELT L 334, 17.12.2010, lk 17).”

5) Artiklid 8 ja 9 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 8

Direktiivi 2000/60/EÜ X lisa läbivaatamine

Komisjon annab Euroopa Parlamendile ja nõukogule aru direktiivi 2000/60/EÜ artikli 16 lõikes 4 sätestatud sellesama direktiivi X lisa korrapärase läbivaatamise tulemustest. Kui see on asjakohane, lisab komisjon aruandele seadusandlikud ettepanekud X lisa muutmise kohta, sealhulgas eelkõige ettepanekud, mis käsitlevad uute prioriteetsete ainete või prioriteetsete ohtlike ainete kindlaksmääramist või teatavate prioriteetsete ainete tunnustamist prioriteetseteks ohtlike aineteks ning vajaduse korral asjakohaste pinnavee, sette või elustiku keskkonnavahelduse standardite kehtestamist.

Artikkel 8a

Erisätted teatavate ainete kohta

1. Ilma et see piiraks direktiivi 2000/60/EÜ V lisa punktis 1.4.3 esitatud üldise keemilise seisundi kirjeldamise nõuet ning selle direktiivi artikli 4 lõike 1 punktis a, artikli 11 lõike 3 punktis k ja artikli 16 lõikes 6 sätestatud eesmärke ja kohustusi, võivad liikmesriigid esitada direktiivi 2000/60/EÜ artikli 13 kohaselt koostatud vesikonna majandamiskavades lisakaarte, milles esitatakse ühe või mitme järgmise aine keemilist seisundit käsitlev teave eraldi käesoleva direktiivi I lisa A osas loetletud ülejäänud aineid käsitlevatest:

a) numbrite 5, 21, 28, 30, 35, 37, 43 ja 44 all esitatud ained (ained, mis käituvad nagu üldlevinud püsivad, bioakumuleeruvad ja toksilised ained);

b) numbrite 34–45 all esitatud ained (hiljuti kindlaks määratud ained);

c) numbrite 2, 5, 15, 20, 22, 23 ja 28 all esitatud ained (ained, mille suhtes on kehtestatud muudetud ja rangemad keskkonnavahelduse standardid).

Liikmesriigid võivad vesikonna majandamiskavades esitada ka esimese lõigu punktides a–c osutatud ainete keskkonnanvõrdteede standardi väärtusest kõrvalekaldumise määra. Liikmesriigid, kes sellised lisakaardid esitavad, püüavad tagada nende vastastikuse võrreldavuse vesikonna ja liidu tasandil.

2. Liikmesriigid võivad I lisa A osas numbrite 5, 21, 28, 30, 35, 37, 43 ja 44 all esitatud ainete puhul vähendada käesoleva direktiivi artikli 3 lõikega 4 ja direktiivi 2000/60/EÜ V lisaga ette nähtud prioriteetsete ainete seire intensiivsust tingimusel, et seire on representatiivne ja et nimetatud ainete veekeskkonnas esinemise kohta on olemas statistiliselt usaldusväärne võrdlusalus. Põhimõtteliselt peaks seire vastavalt käesoleva direktiivi artikli 3 lõike 6 teisele lõigule toimuma iga kolme aasta järel, kui tehniliste teadmiste ja eksperdiarvamuse põhjal ei ole põhjendatud muu ajavahemik.

Artikkel 8b

Jälgimisnimekirja

1. Komisjon kehtestab selliste ainete jälgimisnimekirja, mille kohta kogutakse direktiivi 2000/60/EÜ artikli 16 lõikes 2 ette nähtud edaspidise prioriteetseks tunnistamise toetamiseks kogu liidust seireandmeid, täiendamaks andmeid, muu hulgas neid, mis pärinevad direktiivi 2000/60/EÜ artikli 5 kohastest analüüsidesid ja ülevaadetest ning kõnealuse direktiivi artikli 8 kohastest seireprogrammidest.

Esimene jälgimisnimekirja võib sisaldada maksimaalselt 10 ainet või ainerühma ning selles on iga aine kohta märgitud selle seiremaatriksi ning võimalik analüüsimeetod, mis ei too kaasa ülemääraseid kulutusi. Eeldusel, et leidub analüüsimeetod, mis ei too kaasa ülemääraseid kulutusi, suureneb kõnealuste ainete või ainerühma maksimaalne arv, mida komisjon võib nimekirja lisada, igal lõike 2 kohasel jälgimisnimekirja ajakohastamisel ühe aine või ainerühma võrra kuni ülemäärani, milleks on 14. Jälgimisnimekirja lisatavad ained valitakse selliste ainete hulgast, mille kohta kättesaadav teave osutab sellele, et need võivad liidu tasandil põhjustada veekeskkonnale või veekeskkonna kaudu märkimisväärset ohtu, ning mille puhul seireandmed on ebapiisavad.

Diklofenak (CAS 15307-79-6), 17-beeta-östradiool (E2) (CAS 50-28-2) ja 17-alfa-etiinüülöstradiool (EE2) (CAS 57-63-6) võetakse esimesse jälgimisnimekirja eesmärgiga koguda seireandmeid, et toetada nende ainetega seotud riskide maandamiseks sobivate meetmete kindlaksmääramist.

Aineid jälgimisnimekirja valides võtab komisjon arvesse kogu kättesaadavat teavet, sealhulgas:

a) direktiivi 2000/60/EÜ artikli 16 lõike 4 kohase sellesama direktiivi X lisa viimase korrapärase läbivaatamise tulemusi,

b) teadusprojekte,

c) direktiivi 2000/60/EÜ artikli 16 lõikes 5 osutatud sidusrühmade soovitusi,

d) direktiivi 2000/60/EÜ artikli 5 kohaseid liikmesriikide koostatud valgalapiirkondade kirjeldusi ja artikli 8 kohaste liikmesriikide seireprogrammide tulemusi,

e) teavet tootmismahude, kasutusviiside, olemuslike omaduste (sealhulgas vajaduse korral osakeste suuruse), keskkonnakontsentratsioonide ja mõju kohta; samuti teavet, mis on kogutud kooskõlas direktiividega 98/8/EÜ, 2001/82/EÜ (*) ja 2001/83/EÜ (**) ning määrustega (EÜ) nr 1907/2006 ja (EÜ) nr 1107/2009.

2. Komisjon koostab lõikes 1 osutatud esimese jälgimisnimekirja 14. septembriks 2014 ning ajakohastab seda seejärel iga 24 kuu tagant. Jälgimisnimekirja ajakohastamisel eemaldab komisjon nimekirjast kõik ained, mille puhul saab direktiivi 2000/60/EÜ artikli 16 lõikes 2 osutatud riskipõhise analüüsi läbi viia ilma täiendavate seireandmeteta. Ajavahe-mik, mil ainet tema jälgimisnimekirja kuulumise tõttu pidevalt jälgitakse, ei tohi ühegi aine puhul ületada nelja aastat.

3. Liikmesriigid teostavad kõigi jälgimisnimekirja kantud ainete seiret selleks valitud representatiivsetes seirejaamades vähemalt 12-kuulise perioodi vältel. Esimese jälgimisnimekirja puhul algab jälgimisperiood 14. septembril 2015 või kuue kuu jooksul pärast jälgimisnimekirja koostamist, olenevalt sellest, kumb on hilisem. Seejärel alustavad liikmesriigid iga allpool esitatud nimekirjadega hõlmatud aine jälgimist kuue kuu jooksul pärast selle nimekirja lisamist.

Iga liikmesriik määrab vähemalt ühe seirejaama, millele lisandub veel üks seirejaam, kui liikmesriigil on enam kui üks miljon elanikku, ja lisaseirejaamad, kui see tuleneb järgmistest arvutustest: ruutkilomeetrites mõõdetud geograafilise pindala jagamisel 60 000 saadud arvule (ümardatakse lähima täisarvuni) vastava arvu seirejaamu ja tema elanikkonna jagamisel viie miljoniga (ümardatakse lähima täisarvuni) saadud arvule vastava arvu seirejaamu.

Iga aine jaoks representatiivsete seirejaamade valimisel ning seire sageduse ja ajastuse kindlaksmääramisel võtab liikmesriik arvesse konkreetse aine kasutusviise ja võimalikku esinemist. Seiret tuleb teostada vähemalt üks kord aastas.

Juhul kui liikmesriik esitab konkreetse aine kohta piisavalt võrreldavaid representatiivseid ja hiljutisi seireandmeid, mis pärinevad olemasolevatest seireprogrammidest või uuringutest, võib ta otsustada, et ei teosta selle aine üle jälgimisnimekirjade mehhanismi raames täiendavat seiret, tingimusel

et kõnealust ainet jälgiti meetodi alusel, mis vastab komisjoni poolt artikli 8b lõike 5 kohaselt koostatud tehnilistes suunistes esitatud nõuetele.

4. Liikmesriigid annavad komisjonile aru lõike 3 kohaselt läbiviidud seire tulemustest. Esimese jälgimisnimekirja puhul antakse seiretulemustest aru 15 kuu jooksul pärast 14. septembrit 2015 või 21 kuu jooksul pärast jälgimisnimekirja koostamist, olenevalt sellest, kumb on hilisem, ning seejärel iga 12 kuu järel, niikaua kuni aine on nimekirjas. Iga järgmisesse nimekirja kantud aine puhul esitavad liikmesriigid seire tulemused komisjonile 21 kuu jooksul pärast aine jälgimisnimekirja kandmist ja seejärel iga 12 kuu järel, niikaua kuni aine on nimekirjas. Aruanne sisaldab teavet seirejaamade ja -strateegia representatiivsuse kohta.

5. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, millega kehtestatakse jälgimisnimekirja ja ajakohastatakse seda vastavalt lõigetes 1 ja 2 sätestatule. Samuti võib komisjon vastu võtta tehnilised vormingud komisjonile seiretulemuste ja muu teabe edastamiseks. Need rakendusaktid võetakse vastu artikli 9 lõikes 2 osutatud kontrollimenetluse kohaselt.

Komisjon koostab jälgimisnimekirja ainete seire hõlbustamiseks suunised, sealhulgas tehnilised näitajad, ning teda kutsutakse üles edendama kõnealuse seire koordineerimist.

Artikkel 8c

Erisätted raviainete kohta

Komisjon töötab vastavalt direktiivi 2000/60/EÜ artikli 16 lõikele 9 ja kui see on asjakohane, siis tuginedes ravimite tulenevaid keskkonnoahtusid käsitleva 2013. aasta komisjoni uuringu ning muude asjakohaste uuringute ja aruannete tulemustele, võimaluse korral kahe aasta jooksul pärast 13. septembrit 2013 välja strateegilise lähenemisviisi raviainetest põhjustatud veeastega tegelemiseks. Strateegiline lähenemisviis hõlmab vajaduse korral ettepanekuid, mis võimaldavad vajalikul määral tõhusamalt arvesse võtta ravimite keskkonnamõju ravimite turuleviimise menetluse raames. Vajaduse korral esitab komisjon strateegilise lähenemisviisi raames hiljemalt 14. septembril 2017 ettepanekud meetmete kohta, mis tuleb võtta vastavalt liidu ja/või liikmesriikide tasandil, et tegeleda raviainete, eriti artikli 8b lõikes 1 nimetatud raviainete võimaliku keskkonnamõjuga, eesmärgiga vähendada kõnealust ainete vettejuhtimist, heidet ja kadu, võttes arvesse rahvatervise vajadusi ja kavandatavate meetmete kulutasuvust.

Artikkel 9

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab direktiivi 2000/60/EÜ artikli 21 lõike 1 kohaselt loodud komitee. Kõnealune komitee on komitee Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määruse (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse

eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes, (***) tähenduses.

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

Kui komitee arvamust ei esita, ei võta komisjon rakendusakti eelnõu vastu ja kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artikli 5 lõike 4 kolmandat lõiku.

Artikkel 9a

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.

2. Artikli 3 lõikes 8 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile kuueks aastaks alates 13. septembrist 2013. Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne kuueaastase tähtaja möödumist. Volituste delegeerimist uuendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite, tehes seda hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.

3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 3 lõikes 8 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

4. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

5. Artikli 3 lõike 8 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavaks-tegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväiteid või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväiteid. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. novembri 2001. aasta direktiiv 2001/82/EÜ veterinaarravimeid käsitlevate ühenduse eeskirjade kohta (EÜT L 311, 28.11.2001, lk 1).

(**) Parlamendi ja nõukogu 6. novembri 2001. aasta direktiiv 2001/83/EÜ inimtervishoiu kasutatavaid ravimeid käsitlevate ühenduse eeskirjade kohta (EÜT L 311, 28.11.2001, lk 67).

(***) ELT L 55, 28.2.2011, lk 13."

6) I lisa muudetakse järgmiselt:

a) A osa asendatakse käesoleva direktiivi II lisa esitatud tekstiga;

b) B osa punktid 2 ja 3 asendatakse järgmisega:

„2. Tabeli veerud 6 ja 7: mis tahes konkreetse pinnaveekogu puhul tähendab suurima lubatud kontsentratsioonina väljendatud keskkonnaväljendatud standardi (MAC-EQS) kohaldamine seda, et veekogu representatiivsete seirepunktide juures mõõdetud kontsentratsioon ei ületa standardit.

Liikmesriigid võivad aga vastavalt direktiivi 2000/60/EÜ V lisa punktile 1.3.4 kehtestada statistilisi meetodeid, näiteks protsentiaarvutuse, et tagada suurima lubatud kontsentratsioonina väljendatud keskkonnaväljendatud standardiga (MAC-EQS) vastavuse kindlaksmääramisel usaldusväärsuse ja täpsuse aktsepteeritav tase. Sellisel juhul vastavad nimetatud statistilised meetodid käesoleva direktiivi artikli 9 lõikes 2 osutatud kontrollimenetluse kohaselt sätestatud üksikasjalikele eeskirjadele.

3. Käesolevas lisa sätestatud pinnavee keskkonnaväljendatud standardeid väljendatakse üldkontsentratsioonidena veeproovi üldmahus.

Erandina esimesest lõigust viitab pinnavee keskkonnaväljendatud standard kaadmiumi, plii, elavhõbeda ja nikli (edaspidi „metallid”) puhul metalli kontsentratsioonile lahuse faasis, st veeproovis, mis on saadud filtreerimisega läbi filtri, mille poori suurus on 0,45 µm, või muu samaväärselise eelpuhastusmeetodiga, või kui seda on selgesõnaliselt märgitud, siis metalli biosaadavale kontsentratsioonile.

Liikmesriigid võivad asjaomaste keskkonnaväljendatud standardite alusel toimival seiretulemuste hindamisel arvesse võtta:

a) looduslike taustakontsentratsioonide metallide ning nende ühendite puhul, kui need kontsentrat-

sioonid takistavad vastavust asjaomase keskkonnaväljendatud standardi väärtusele;

b) karedust, pH-taset, lahustunud orgaanilist süsinikku või muid vee kvaliteedi parameetreid, mis mõjutavad metallide biosaadavust, kusjuures biosaadavad kontsentratsioonid määratakse kindlaks sobivate biosaadavuse mudelite alusel.”

7. II ja III lisa jäetakse välja.

Artikkel 3

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt 14. septembril 2015. Nad edastavad nende normide teksti viivitamata komisjonile.

Kui liikmesriigid need sätted vastu võtavad, lisavad nad nendesse või nende ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetud põhiliste siseriiklike õigusnormide teksti.

Artikkel 4

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 5

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 12. august 2013

Euroopa Parlamendi nimel

president

M. SCHULZ

Nõukogu nimel

eesistuja

L. LINKEVIČIUS

I LISA

„X LISA

VEEPOLIITIKA VALDKONNA PRIORITEETSETE AINETE NIMISTU

Number	CASi number ⁽¹⁾	ELi number ⁽²⁾	Prioriteetse aine nimetus ⁽³⁾	Nimetatud prioriteetseks ohtlikuks aineks
(1)	15972-60-8	240-110-8	Alakloor	
(2)	120-12-7	204-371-1	Antratseen	X
(3)	1912-24-9	217-617-8	Atrasiin	
(4)	71-43-2	200-753-7	Benseen	
(5)	ei kohaldata	ei kohaldata	bromodifenüüleetrid	X ⁽⁴⁾
(6)	7440-43-9	231-152-8	kaadmium ja selle ühendid	X
(7)	85535-84-8	287-476-5	kloroalkaanid, C ₁₀₋₁₃	X
(8)	470-90-6	207-432-0	klorofenvinifoss	
(9)	2921-88-2	220-864-4	kloropürifoss (etüülkloropürifoss)	
(10)	107-06-2	203-458-1	1,2-dikloroetaan	
(11)	75-09-2	200-838-9	diklorometaan	
(12)	117-81-7	204-211-0	di(2-etüül-heksüül)ftalaat (DEHP)	X
(13)	330-54-1	206-354-4	Diuroon	
(14)	115-29-7	204-079-4	Endosulfaan	X
(15)	206-44-0	205-912-4	fluoranteen	
(16)	118-74-1	204-273-9	heksaklorobenseen	X
(17)	87-68-3	201-765-5	heksaklorobutadieen	X
(18)	608-73-1	210-168-9	heksaklorotsükloheksaan	X
(19)	34123-59-6	251-835-4	Isoproturoon	
(20)	7439-92-1	231-100-4	plii ja selle ühendid	
(21)	7439-97-6	231-106-7	elavhõbe ja selle ühendid	X
(22)	91-20-3	202-049-5	Naftaleen	
(23)	7440-02-0	231-111-4	nikkel ja selle ühendid	
(24)	ei kohaldata	ei kohaldata	nonüülfenoolid	X ⁽⁵⁾
(25)	ei kohaldata	ei kohaldata	oktüülfenoolid ⁽⁶⁾	
(26)	608-93-5	210-172-0	pentaklorobenseen	X
(27)	87-86-5	201-778-6	pentaklorofenool	
(28)	ei kohaldata	ei kohaldata	poliaromaatsed süsivesinikud (PAH) ⁽⁷⁾	X
(29)	122-34-9	204-535-2	Simasiin	
(30)	ei kohaldata	ei kohaldata	tribütüültina ühendid	X ⁽⁸⁾

Number	CASi number (1)	Eli number (2)	Prioriteetse aine nimetus (3)	Nimetatud prioriteetseks ohtlikuks aineks
(31)	12002-48-1	234-413-4	triklorobenseenid	
(32)	67-66-3	200-663-8	triklorometaan (kloroform)	
(33)	1582-09-8	216-428-8	Trifluraliin	X
(34)	115-32-2	204-082-0	Dikofool	X
(35)	1763-23-1	217-179-8	perfluorooktaansulfoonhape ja selle derivaadid (PFOS)	X
(36)	124495-18-7	ei kohaldata	Kinoksüfeen	X
(37)	ei kohaldata	ei kohaldata	dioksiinid ja dioksiinisarnased ühendid	X (9)
(38)	74070-46-5	277-704-1	Aklonifeen	
(39)	42576-02-3	255-894-7	Bifenoks	
(40)	28159-98-0	248-872-3	Tsübutriin	
(41)	52315-07-8	257-842-9	tsüpermetriin (10)	
(42)	62-73-7	200-547-7	Diklorofoss	
(43)	ei kohaldata	ei kohaldata	heksabromotsüklododekaanid (HBCDD)	X (11)
(44)	76-44-8/ 1024-57-3	200-962-3/ 213-831-0	heptakloor ja heptakloorepoksiid	X
(45)	886-50-0	212-950-5	Terbutriin	

(1) CAS: Chemical Abstract Service.

(2) Eli number: Euroopa kaubanduslike keemiliste ainete loetelu (Einecs) või Euroopa uute keemiliste ainete loetelu (ELINCS) number.

(3) Ainete rühma korral, kui ei ole selgesõnaliselt sätestatud, määratakse seoses keskkonnakvaliteedi standardite kehtestamisega kindlaks üks tüüpiline esindaja.

(4) Üksnes tetra-, penta-, heksa- ja heptabromodifenüüleeter (CASi numbrid vastavalt 40088-47-9, 32534-81-9, 36483-60-0, 68928-80-3).

(5) Nonüülfenool (CASi nr 25154-52-3, Eli nr 246-672-0), sealhulgas isomeerid 4-nonüülfenool (CASi nr 104-40-5, Eli nr 203-199-4) ja 4-nonüülfenool (hargnenud) (CASi nr 84852-15-3, Eli nr 284-325-5).

(6) Oktüülfenool (CASi nr 1806-26-4, Eli nr 217-302-5), sealhulgas isomeer 4-(1,1',3,3'-tetrametüülbutüül)-fenool (CASi nr 140-66-9, Eli nr 205-426-2).

(7) Sealhulgas benso(a)pireen (CASi nr 50-32-8, Eli nr 200-028-5), benso(b)fluoranteen (CASi nr 205-99-2, Eli nr 205-911-9), benso(g,h,i)perüleen (CASi nr 191-24-2, Eli nr 205-883-8), benso(k)fluoranteen (CASi nr 207-08-9, Eli nr 205-916-6), indeno(1,2,3-cd)pireen (CASi nr 193-39-5, Eli nr 205-893-2) ja välja arvatud antratseen, fluoranteen ja naftaleen, mis on loetletud eraldi.

(8) Sealhulgas tribütüülina-katioon (CASi nr 36643-28-4).

(9) See viitab järgmistele ühenditele:

7 polüklooritud dibenso-p-dioksiini (PCDDd): 2,3,7,8-T4CDD (CASi nr 1746-01-6), 1,2,3,7,8-P5CDD (CASi nr 40321-76-4), 1,2,3,4,7,8-H6CDD (CASi nr 39227-28-6), 1,2,3,6,7,8-H6CDD (CASi nr 57653-85-7), 1,2,3,7,8,9-H6CDD (CASi nr 19408-74-3), 1,2,3,4,6,7,8-H7CDD (CASi nr 35822-46-9), 1,2,3,4,6,7,8,9-O8CDD (CASi nr 3268-87-9).

10 polüklooritud dibensofuraani (PCDFd): 2,3,7,8-T4CDF (CASi nr 51207-31-9), 1,2,3,7,8-P5CDF (CASi nr 57117-41-6), 2,3,4,7,8-P5CDF (CASi nr 57117-31-4), 1,2,3,4,7,8-H6CDF (CASi nr 70648-26-9), 1,2,3,6,7,8-H6CDF (CASi nr 57117-44-9), 1,2,3,7,8,9-H6CDF (CASi nr 72918-21-9), 2,3,4,6,7,8-H6CDF (CASi nr 60851-34-5), 1,2,3,4,6,7,8-H7CDF (CASi nr 67562-39-4), 1,2,3,4,7,8,9-H7CDF (CASi nr 55673-89-7), 1,2,3,4,6,7,8,9-O8CDF (CASi nr 39001-02-0).

12 dioksiinisarnast polüklooritud bifeniüüli (PCB-DL): 3,3',4,4'-T4CB (PCB 77, CASi nr 32598-13-3), 3,3',4',5-T4CB (PCB 81, CASi nr 70362-50-4), 2,3,3',4,4'-P5CB (PCB 105, CASi nr 32598-14-4), 2,3,4,4',5-P5CB (PCB 114, CASi nr 74472-37-0), 2,3',4,4',5-P5CB (PCB 118, CASi nr 31508-00-6), 2,3',4,4',5'-P5CB (PCB 123, CASi nr 65510-44-3), 3,3',4,4',5-P5CB (PCB 126, CASi nr 57465-28-8), 2,3,3',4,4',5-H6CB (PCB 156, CASi nr 38380-08-4), 2,3,3',4,4',5'-H6CB (PCB 157, CASi nr 69782-90-7), 2,3',4,4',5,5'-H6CB (PCB 167, CASi nr 52663-72-6), 3,3',4,4',5,5'-H6CB (PCB 169, CASi nr 32774-16-6), 2,3,3',4,4',5,5'-H7CB (PCB 189, CASi nr 39635-31-9).

(10) CAS 52315-07-8 viitab tsüpermetriini, alfa-tsüpermetriini (CASi nr 67375-30-8), beeta-tsüpermetriini (CASi nr 65731-84-2), tetra-tsüpermetriini (CASi nr 71697-59-1) ja tseeta-tsüpermetriini (CASi nr 52315-07-8) isomeersegu.

(11) See viitab järgmistele ainetele: 1,3,5,7,9,11-heksabromotsüklododekaan (CASi nr 25637-99-4), 1,2,5,6,9,10-heksabromotsüklododekaan (CASi nr 3194-55-6), α -heksabromotsüklododekaan (CASi nr 134237-50-6), β -heksabromotsüklododekaan (CASi nr 134237-51-7) ja γ -heksabromotsüklododekaan (CASi nr 134237-52-8)."

II LISA

„I LISA

PRIORITEETSETE AINETE NING TEATAVATE MUUDE SAASTEAINETE KESKKONNAKVALITEEDI STANDARDID

A OSA: KESKKONNAKVALITEEDI STANDARDID (EQS)

AA: (annual average): aasta keskmine.

MAC: (maximum allowable concentration): suurim lubatud kontsentratsioon.

Ühik: [$\mu\text{g/l}$] veergudes 4–7[$\mu\text{g/kg}$ märgkaal] veerus 8

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
Nr	Aine nimetus	CASI number ⁽¹⁾	AA-EQS ⁽²⁾ Maismaa pinna- veed ⁽³⁾	AA-EQS ⁽²⁾ Muud pinna- veed	MAC-EQS ⁽⁴⁾ Maismaa pinna- veed ⁽³⁾	MAC-EQS ⁽⁴⁾ Muud pinna- veed	EQS Elustik ⁽¹²⁾
(1)	alakloor	15972-60-8	0,3	0,3	0,7	0,7	
(2)	antratseen	120-12-7	0,1	0,1	0,1	0,1	
(3)	atrasiin	1912-24-9	0,6	0,6	2,0	2,0	
(4)	benseen	71-43-2	10	8	50	50	
(5)	bromodifenüü- leetrid ⁽⁵⁾	32534-81-9			0,14	0,014	0,0085
(6)	kaadmium ja selle ühendid (olenevalt vee karedusklassi- st) ⁽⁶⁾	7440-43-9	$\leq 0,08$ (klass 1) 0,08 (klass 2) 0,09 (klass 3) 0,15 (klass 4) 0,25 (klass 5)	0,2	$\leq 0,45$ (klass 1) 0,45 (klass 2) 0,6 (klass 3) 0,9 (klass 4) 1,5 (klass 5)	$\leq 0,45$ (klass 1) 0,45 (klass 2) 0,6 (klass 3) 0,9 (klass 4) 1,5 (klass 5)	
(6a)	süsiniktetraklo- riid ⁽⁷⁾	56-23-5	12	12	ei kohaldata	ei kohaldata	
(7)	C10-13- kloroalkaanid ⁽⁸⁾	85535-84-8	0,4	0,4	1,4	1,4	
(8)	klorofenvinifoss	470-90-6	0,1	0,1	0,3	0,3	
(9)	kloropüriifoss (etüülkloropüri- foss)	2921-88-2	0,03	0,03	0,1	0,1	
(9a)	tsüklo dieenpes- titsiidid: aldriin ⁽⁷⁾ dieltriin ⁽⁷⁾ endriin ⁽⁷⁾ isodriin ⁽⁷⁾	309-00-2 60-57-1 72-20-8 465-73-6	$\Sigma = 0,01$	$\Sigma = 0,005$	ei kohaldata	ei kohaldata	

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
Nr	Aine nimetus	CASi number ⁽¹⁾	AA-EQS ⁽²⁾ Maismaa pinna- veed ⁽³⁾	AA-EQS ⁽²⁾ Muud pinna- veed	MAC-EQS ⁽⁴⁾ Maismaa pinna- veed ⁽³⁾	MAC-EQS ⁽⁴⁾ Muud pinna- veed	EQS Elustik ⁽¹²⁾
(9b)	DDT kokku ⁽⁷⁾ , ⁽⁹⁾	ei kohaldata	0,025	0,025	ei kohaldata	ei kohaldata	
	para-para-DDT ⁽⁷⁾	50-29-3	0,01	0,01	ei kohaldata	ei kohaldata	
(10)	1,2-dikloroetaan	107-06-2	10	10	ei kohaldata	ei kohaldata	
(11)	diklorometaan	75-09-2	20	20	ei kohaldata	ei kohaldata	
(12)	di(2-ettüülheksüül)ftalaat (DEHP)	117-81-7	1,3	1,3	ei kohaldata	ei kohaldata	
(13)	diuroon	330-54-1	0,2	0,2	1,8	1,8	
(14)	endosulfaan	115-29-7	0,005	0,0005	0,01	0,004	
(15)	fluoranteen	206-44-0	0,0063	0,0063	0,12	0,12	30
(16)	heksaklorobenseen	118-74-1			0,05	0,05	10
(17)	heksaklorobutadien	87-68-3			0,6	0,6	55
(18)	heksakloro-tsükloheksaan	608-73-1	0,02	0,002	0,04	0,02	
(19)	isoproturoon	34123-59-6	0,3	0,3	1,0	1,0	
(20)	plii ja selle ühendid	7439-92-1	1,2 ⁽¹³⁾	1,3	14	14	
(21)	elavhõbe ja selle ühendid	7439-97-6			0,07	0,07	20
(22)	naftaleen	91-20-3	2	2	130	130	
(23)	nikkel ja selle ühendid	7440-02-0	4 ⁽¹³⁾	8,6	34	34	
(24)	nonüülfenoolid (4-nonüülfenool)	84852-15-3	0,3	0,3	2,0	2,0	
(25)	oktüülfenoolid (4-(1,1',3,3'-tetrametüülbutüül)fenool)	140-66-9	0,1	0,01	ei kohaldata	ei kohaldata	
(26)	pentaklorobenseen	608-93-5	0,007	0,0007	ei kohaldata	ei kohaldata	

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
Nr	Aine nimetus	CASi number ⁽¹⁾	AA-EQS ⁽²⁾ Maismaa pinna- veed ⁽³⁾	AA-EQS ⁽²⁾ Muud pinna- veed	MAC-EQS ⁽⁴⁾ Maismaa pinna- veed ⁽³⁾	MAC-EQS ⁽⁴⁾ Muud pinna- veed	EQS Elustik ⁽¹²⁾
(27)	Pentakloro- fenool	87-86-5	0,4	0,4	1	1	
(28)	poliaromaatsed süivesinikud (PAH) ⁽¹¹⁾	ei kohaldata	ei kohaldata	ei kohaldata	ei kohaldata	ei kohaldata	
	benso(a)püreen	50-32-8	$1,7 \times 10^{-4}$	$1,7 \times 10^{-4}$	0,27	0,027	5
	benso(b)fluoran- teen	205-99-2	vt joonealune märkus 11	vt joonealune märkus 11	0,017	0,017	vt joonealune märkus 11
	benso(k)fluoran- teen	207-08-9	vt joonealune märkus 11	vt joonealune märkus 11	0,017	0,017	vt joonealune märkus 11
	benso(g,h,i)pe- rüleen	191-24-2	vt joonealune märkus 11	vt joonealune märkus 11	$8,2 \times 10^{-3}$	$8,2 \times 10^{-4}$	vt joonealune märkus 11
	indeno(1,2,3- cd)püreen	193-39-5	vt joonealune märkus 11	vt joonealune märkus 11	ei kohaldata	ei kohaldata	vt joonealune märkus 11
(29)	simasiin	122-34-9	1	1	4	4	
(29a)	tetrakloro- etüleen ⁽⁷⁾	127-18-4	10	10	ei kohaldata	ei kohaldata	
(29b)	trikloro- etüleen ⁽⁷⁾	79-01-6	10	10	ei kohaldata	ei kohaldata	
(30)	tribütüültina ühendid (tribu- tüültina- katioon)	36643-28-4	0,0002	0,0002	0,0015	0,0015	
(31)	triklorobensee- nid	12002-48-1	0,4	0,4	ei kohaldata	ei kohaldata	
(32)	triklorometaan	67-66-3	2,5	2,5	ei kohaldata	ei kohaldata	
(33)	trifluraliin	1582-09-8	0,03	0,03	ei kohaldata	ei kohaldata	
(34)	dikofool	115-32-2	$1,3 \times 10^{-3}$	$3,2 \times 10^{-5}$	ei kohalda- ta ⁽¹⁰⁾	ei kohalda- ta ⁽¹⁰⁾	33
(35)	perfluorook- taansulfoonhape ja selle deri- vaadid (PFOS)	1763-23-1	$6,5 \times 10^{-4}$	$1,3 \times 10^{-4}$	36	7,2	9,1
(36)	kinoksüfeen	124495-18-7	0,15	0,015	2,7	0,54	

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
Nr	Aine nimetus	CASi number ⁽¹⁾	AA-EQS ⁽²⁾ Maismaa pinna- veed ⁽³⁾	AA-EQS ⁽²⁾ Muud pinna- veed	MAC-EQS ⁽⁴⁾ Maismaa pinna- veed ⁽³⁾	MAC-EQS ⁽⁴⁾ Muud pinna- veed	EQS Elustik ⁽¹²⁾
(37)	dioksiinid ja dioksiinisarnased ühendid	vt direktiivi 2000/60/EÜ X lisa joonealune märkus 10			ei kohaldata	ei kohaldata	PCDD + PCDF + PCB-DL summa 0,0065 µg.kg ⁻¹ TEQ ⁽¹⁴⁾
(38)	aklonifeen	74070-46-5	0,12	0,012	0,12	0,012	
(39)	bifenoks	42576-02-3	0,012	0,0012	0,04	0,004	
(40)	tsübutriin	28159-98-0	0,0025	0,0025	0,016	0,016	
(41)	tsüpermetriin	52315-07-8	8 × 10 ⁻⁵	8 × 10 ⁻⁶	6 × 10 ⁻⁴	6 × 10 ⁻⁵	
(42)	diklorofoss	62-73-7	6 × 10 ⁻⁴	6 × 10 ⁻⁵	7 × 10 ⁻⁴	7 × 10 ⁻⁵	
(43)	heksabromotsükloodekaan (HBCDD)	Vt direktiivi 2000/60/EÜ X lisa joonealune märkus 12	0,0016	0,0008	0,5	0,05	167
(44)	heptakloor ja heptakloorepoksiid	76-44-8/1024-57-3	2 × 10 ⁻⁷	1 × 10 ⁻⁸	3 × 10 ⁻⁴	3 × 10 ⁻⁵	6,7 × 10 ⁻³
(45)	terbutriin	886-50-0	0,065	0,0065	0,34	0,034	

⁽¹⁾ CAS: Chemical Abstract Service.

⁽²⁾ See parameeter on aasta keskmise väärtusena väljendatud EQS (AA-EQS). Kui ei ole sätestatud teisiti, kohaldatakse seda kõikide isomeeride üldkontsentratsiooni suhtes.

⁽³⁾ Maismaa pinnaveed hõlmavad jõgesid, järvi ning nendega seotud tehisveekogusid ja oluliselt muudetud veekogusid.

⁽⁴⁾ See parameeter on suurima lubatud kontsentratsioonina väljendatud EQS (MAC-EQS). Kui MAC-EQSi juures on märges „ei kohaldata“, loetakse, et AA-EQSi väärtused pakuvad kaitsset pideval keskkonda juhtimisel saastuse lühiajalise suurenemise korral, kuna need on oluliselt madalamad kui ägeda toksilise põhjal tuletatud väärtused.

⁽⁵⁾ Bromodifenüüleetreite (nr 5) hulka kuuluvate prioriteetsete ainete rühma puhul viitab EQS analoogide nr 28, 47, 99, 100, 153 ja 154 kontsentratsioonide summale.

⁽⁶⁾ Kaadmiumi ja selle ühendite (nr 6) puhul sõltuvad EQSi väärtused vee karedusest, mille väärtused on jagatud viide klassi (1. klass: < 40 mg CaCO₃/l, 2. klass: 40 kuni < 50 mg CaCO₃/l, 3. klass: 50 kuni < 100 mg CaCO₃/l, 4. klass: 100 kuni < 200 mg CaCO₃/l ja 5. klass: ≥ 200 mg CaCO₃/l).

⁽⁷⁾ Nimetatud aine ei ole prioriteetne aine, vaid kuulub muude saasteainete hulka, mille keskkonnakvaliteedi standardid on identsed nendega, mis olid sätestatud enne 13. jaanuari 2009 kehtinud õigusaktides.

⁽⁸⁾ Selle ainerühma soovituslikku parameetrit ei ole esitatud. Soovituslik(ud) parameeter(id) määratakse analüütilisel meetodil.

⁽⁹⁾ DDT üldkontsentratsioon on isomeeride 1,1,1-trikloro-2,2-bis-(p-klorofenüül)etaan (CASi nr 50-29-3; ELi nr 200-024-3), 1,1,1-trikloro-2-(o-klorofenüül)-2-(p-klorofenüül)etaan (CASi nr 789-02-6; ELi nr 212-332-5), 1,1-dikloro-2,2-bis-(p-klorofenüül)etüleeni (CASi nr 72-55-9; ELi nr 200-784-6), ja 1,1-dikloro-2,2-bis-(p-klorofenüül)etaan (CASi nr 72-54-8; ELi nr 200-783-0) summa.

⁽¹⁰⁾ Nimetatud ainete MAC-EQSi kehtestamiseks ei ole piisavalt kättesaadavat teavet.

⁽¹¹⁾ Polütsükliiliste aromaatsete süsivesinike (PAH) (nr 28) hulka kuuluvate prioriteetsete ainete rühma puhul viitavad vee elustiku EQS ja vastav AA-EQS vees benso(a)pireeni kontsentratsioonile (mõlemad nimetatud EQSid põhinevad benso(a)pireeni toksilisusel). Benso(a)pireeni võib pidada muude polütsükliiliste aromaatsete süsivesinike markeriks ning seetõttu on vaja jälgida ainult benso(a)pireeni võrreldes vee elustiku EQSi ja vastava AA-EQSi.

⁽¹²⁾ Kui ei ole märgitud teisiti, on elustiku EQS seotud kaladega. Selle asemel võib kohaldada mõnda alternatiivset elustiku taksonit või muud maatriksit, tingimusel et kohaldatav EQS pakub võrdväärset kaitsset. Ainete 15 (fluoranteen) ja 28 (polütsükliilised aromaatsed süsivesinikud) puhul viitab elustiku EQS koorikloomadele ja molluskitele. Keemilise seisundi hindamiseks ei sobi fluoranteeni ja polütsükliiliste aromaatsete süsivesinike jälgimine kalades. Aine 37 (dioksiinid ja dioksiinisarnased ühendid) puhul on elustiku EQS seotud kalade, koorikloomade ja molluskitega; kooskõlas komisjoni 2. detsembri 2011. aasta määruse (EL) nr 1259/2011 lisa punktiga 5.3, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1881/2006 seoses dioksiinide, dioksiinitaoliste PCBde ja muude kui dioksiinitaoliste PCBde piirnormidega toiduainetes (ELT L 320, 3.12.2011, lk 18).

⁽¹³⁾ Need EQSid viitavad ainete biosaadavatele kontsentratsioonidele.

⁽¹⁴⁾ PCDD: polüklooritud dibenso-p-dioksiinid; PCDF: polüklooritud dibensofuraanid; PCB-DL: dioksiinisarnased polüklooritud bifenüülid; TEQ: toksilisusekvivalentid vastavalt Maailma Terviseorganisatsiooni 2005. aasta toksilise ekvivalentfaktoriga.

II

(Muud kui seadusandlikud aktid)

MÄÄRUSED

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) nr 805/2013,

23. august 2013,

millega kehtestatakse kindlad impordiväärtused, et määrata kindlaks teatava puu- ja köögivilja hind piiril

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 22. oktoobri 2007. aasta määrust (EÜ) nr 1234/2007, millega kehtestatakse põllumajandusturgude ühine korraldus ning mis käsitleb teatavate põllumajandustoodete erisätteid (ühise turukorralduse ühtne määrus) ⁽¹⁾,

võttes arvesse komisjoni 7. juuni 2011. aasta rakendusmäärust (EL) nr 543/2011, millega kehtestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 1234/2007 üksikasjalikud rakenduseeskirjad seoses puu- ja köögiviljasektori ning töödeldud puu- ja köögivilja sektoriga, ⁽²⁾ eriti selle artikli 136 lõiget 1,

ning arvestades järgmist:

- (1) Määruses (EL) nr 543/2011 on sätestatud vastavalt mitmepoolsete kaubanduslääbirääkimiste Uruguay vooru tulemustele kriteeriumid, mille alusel kehtestab komisjon

kolmandatest riikidest importimisel kõnealuse määruse XVI lisa A osas sätestatud toodete ja ajavahemike kohta kindlad impordiväärtused.

- (2) Iga turustuspäeva kindel impordiväärtus on arvatud rakendusmääruses (EL) nr 543/2011 artikli 136 lõike 1 kohaselt, võttes arvesse päevaandmete erinevust. Seetõttu peaks käesolev määrus jõustuma selle *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise kuupäeval,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Käesoleva määruse lisas määratakse kindlaks rakendusmääruse (EL) nr 543/2011 artikliga 136 ette nähtud kindlad impordiväärtused.

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise päeval.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 23. august 2013

*Komisjoni nimel
presidendi eest*

põllumajanduse ja maaelu arengu peadirektor

Jerzy PLEWA

⁽¹⁾ ELT L 299, 16.11.2007, lk 1.

⁽²⁾ ELT L 157, 15.6.2011, lk 1.

LISA

Kindlad impordiväärtused, et määrata kindlaks teatava puu- ja köögivilja hind piiril

(eurot 100 kg kohta)

CN-kood	Kolmanda riigi kood ⁽¹⁾	Kindel impordiväärtus
0707 00 05	TR	95,4
	ZZ	95,4
0709 93 10	TR	122,6
	ZZ	122,6
0805 50 10	AR	119,4
	CL	122,7
	TR	70,0
	UY	140,2
	ZA	108,3
	ZZ	112,1
0806 10 10	EG	175,3
	MA	135,8
	TR	144,0
	ZZ	151,7
0808 10 80	AR	181,4
	BR	108,7
	CL	122,9
	CN	88,5
	NZ	129,1
	US	130,9
	ZA	116,3
	ZZ	125,4
0808 30 90	AR	196,9
	CL	148,9
	TR	147,9
	ZA	88,2
	ZZ	145,5
0809 30	TR	143,1
	ZZ	143,1
0809 40 05	BA	49,8
	MK	59,8
	XS	57,7
	ZZ	55,8

⁽¹⁾ Riikide nomenklatuur on sätestatud komisjoni määruses (EÜ) nr 1833/2006 (ELT L 354, 14.12.2006, lk 19). Kood „ZZ” tähistab „muud päritolu”.

RAHVUSVAHELISTE LEPINGUTEGA LOODUD ORGANITE VASTU VÕETUD AKTID

Rahvusvahelise avaliku õiguse alusel on õiguslik toime ainult ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni originaaltekstidel. Käesoleva eeskirja staatust ja jõustumiskuupäeva tuleb kontrollida ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni staatust käsitleva dokumendi TRANS/WP.29/343 uusimast versioonist, mis on kättesaadav Internetis aadressil <http://www.unece.org/trans/main/wp29/wp29wgs/wp29gen/wp29fdocsts.html>

Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Euroopa Majanduskomisjoni (UN/ECE) eeskiri nr 80 – Ühtsed sätted, milles käsitletakse suurte reisijateveo sõidukite istmete tüübikinnitust ja suurte reisijateveo sõidukite tüübikinnitust seoses nende istmete ja nende kinnituspunktide tugevusega

Sisaldab kõiki kehtivaid tekste kuni järgmiste kuupäevadeni:

Eeskirja muudatuste seeria 03 – jõustumiskuupäev 26. juuli 2012

SISUKORD

1. Reguleerimisala
2. Mõisted
3. Tüübikinnituse taotlemine
4. Tüübikinnituse andmine
5. Istmetele esitatavad nõuded
6. Sõidukitüübi istmete kinnituspunktile esitatavad nõuded
7. Istme sõidukitüüpi paigaldamise nõuded
8. Toodangu nõuetele vastavus
9. Karistused toodangu nõuetele mittevastavuse eest
10. Istme ja/või sõiduki tüübikinnituse muutmine ja laiendamine
11. Tootmise lõpetamine
12. Üleminekusätted
13. Tüübikinnituskatsete eest vastutavate tehniliste teenistuste ja tüübikinnitusasutuste nimetused ja aadressid

LIITED

1. Istmete katsemenetlused vastavalt punktile 5 ja/või kinnituspunktide katsemenetlused vastavalt punktile 6.1.2 ja/või küljega sõidusuunas olevate istmete paigaldamine vastavalt 7. liite punktile 3.
2. Sõiduki kinnituspunktide katsemenetlus punkti 6.1.1 kohaldamisel
3. Teostatavad mõõtmised
4. Ohutustingimuste kindlaksmääramine

5. Staatilise koormuskatse nõuded ja menetlus
6. Leenide tagumiste külgede energia neeldumise näitajad
7. Küljega sõidusuunas olevatel istmetel istuvate reisijate kaitset vastavalt punktile 7.4.4 käsitlevad nõuded.

LISAD

1. Teatis, milles käsitletakse istmetüübi või -tüüpide tüübikinnituse andmist, tüübikinnituse laiendamist, tüübikinnituse andmisest keeldumist või tüübikinnituse tühistamist või istmetüübi või -tüüpide tootmise lõpetamist seoses istmetüübi või -tüüpide tugevusega kooskõlas eeskirjaga nr 80
2. Teatis, milles käsitletakse sõidukitüübi tüübikinnituse andmist, tüübikinnituse laiendamist, tüübikinnituse andmisest keeldumist või tüübikinnituse tühistamist või sõidukitüübi tootmise lõpetamist seoses istmete kinnituspunktide tugevusega kooskõlas eeskirjaga nr 80
3. Tüübikinnitusmärkide kujundus
4. Mootorsõiduki istekohtade H-punkti ja torso tegeliku kaldenurga kindlaksmääramise kord
 1. REGULEERIMISALA
 - 1.1. Käesolevat eeskirja kohaldatakse:
 - a) M_2 - ja M_3 -kategooria II, III ja B ⁽¹⁾-klassi sõidukite reisijaistmete suhtes, mis on paigaldatud näoga sõidusuunas;
 - b) M_2 - ja M_3 -kategooria II, III ja B ⁽¹⁾-klassi sõidukite reisijaistmete kinnituspunktide ja istmete paigalduse suhtes.
 - c) Ei kohaldata seljaga sõidu suunas olevate istmete või sellistele istmetele paigaldatud mis tahes peatugede suhtes.
 - 1.2. Tootja taotlusel loetakse, et M_2 ⁽¹⁾-kategooria sõidukid, mis on saanud tüübikinnituse kooskõlas eeskirjaga nr 17, vastavad käesoleva eeskirja nõuetele.
 - 1.3. Sõidukitele, mille osa istmete puhul võib kohaldada eeskirja nr 14 punktis 7.4 sätestatud erandit, antakse tüübikinnitus käesoleva eeskirja alusel.
 - 1.4. Küljega sõidusuunas olevaid istmeid ei tohi paigaldada M_2 - (II, III ja B-klass) ja M_3 -kategooria (II, III ja B-klass) sõidukitesse.
 - 1.5. Tootja taotlusel ja kokkuleppel tehnilise teenistuse ja lepinguosalise tüübikinnitusasutusega võidakse tüübikinnitus anda M_3 -kategooria (III ja B-klass) sõidukitele, mille suurim tehniliselt lubatav täismass ületab 10 tonni ja mille küljega sõidusuunas olevad istmed on koondatud ühte rühma, moodustades integreeritud salongi, mis koosneb mitte rohkem kui kümnest istekohast ja mis asub sõiduki tagaosas. Sellistel küljega sõidusuunas olevatel istmetel peab olema vähemalt peatugi ja tõmburiga kahepunktivöö, mis on tüübikinnituse saanud vastavalt eeskirjale nr 16. Lisaks sellele peavad turvavööde kinnituspunktid vastama eeskirjas nr 14 kehtestatud nõuetele põhinevatele mõõdu- ja tugevusnõuetele. Siiski tuleb arvesse võtta asjaolu, et tegemist on küljega sõidusuunas oleva istmega, mitte näoga sõidusuunas oleva istmega, ning katsetest ja kontrollidest ei ole võimalik selle põhjal loobuda. Teavevahetuse dokumenti (2. lisa) märgitakse, et küljega sõidusuunas olevad istmed on lubatud vastavalt käesolevale punktile. Selliseid tüübikinnitusi ei anta enam alates 1. novembrist 2014 või alates katsetamisi käsitlevate ühtsete sätete, mis hõlmavad küljega sõidusuunas olevaid istmeid (käesolev eeskiri), ning kõnealuste istmete turvavööde kinnituspunkte käsitlevate sätete (eeskiri nr 14), ja turvavöödega varustatud sõidukeid käsitlevate sätete (eeskiri nr 16) vastuvõtmise kuupäevast, olenevalt sellest, kumb kuupäev on varasem.

⁽¹⁾ Nagu on määratletud sõidukite ehitust käsitlevas konsolideeritud resolutsioonis (R.E.3) (ECE/TRANS/WP.29/78/Rev.2, punkt 2).

- 1.6. Punkti 1.4 ei kohaldata sõidukite suhtes, mida kasutavad relvajõud, kodanikukaitse- ja tuletõrjeteenistused ning korrakaitseorganid.
- 1.7. Punkti 1.4 ei kohaldata M₃-kategooria (II, III ja B-klass) sõidukitele, mille suurim tehniliselt lubatav täismass ületab 10 tonni ja millel on küljega sõidusuunas olevad istmed, eeldusel, et punkti 7.4 nõuded on täidetud.
2. MÕISTED
Käesolevas eeskirjas kasutatakse järgmisi mõisteid:
 - 2.1. „istme tüübikinnitus” – istme kui osa tüübikinnitus seoses sõidusuunas paigaldatud istmetel istuvate sõitjate kaitsega istmete tugevuse ja leenide konstruktsiooni osas;
 - 2.2. „sõiduki tüübikinnitus” – sõiduki tüübikinnitus sõiduki nende kereosade tugevusega seoses, mille külge istmed kinnitatakse, ja seoses istmete paigaldusega;
 - 2.3. „istmetüüp” – istmed, mis oluliselt ei erine järgmiste omaduste poolest, mis võivad mõjutada nende tugevust ja ohtlikkust:
 - 2.3.1. kandvate osade ehitus, kuju, mõõtmed ja materjalid;
 - 2.3.2. leeni reguleerimis- ja lukustussüsteemi tüübid ja mõõtmed;
 - 2.3.3. kinnitusdetailide ja tugevate (nt jalad) mõõtmed, ehitus ja materjalid;
 - 2.4. „sõidukitüüp” – mootorsõidukid, mis ei erine selliste oluliste omaduste poolest nagu:
 - 2.4.1. käesoleva eeskirja tähenduses olulised ehituslikud omadused ning
 - 2.4.2. sõidukisse paigaldatud tüübikinnitusega istmetüüp (istmetüübid) nende olemasolu korral;
 - 2.5. „iste” – konstruktsioon koos katte ja kinnitusdetailidega, mida on võimalik kinnitada sõiduki kere külge ja millele saab istuda üks või mitu täiskasvanud isikut. Olenevalt sõidu suunast määratletakse iste järgmiselt:
 - 2.5.1. „näoga sõidu suunas olev iste” – iste, mida saab kasutada siis, kui sõiduk sõidab, ja mis on näoga sõiduki esiosa suunas selliselt, et istme vertikaalne sümmeetriatasand moodustab väikesema kui + 10° või – 10° nurga sõiduki vertikaalse sümmeetriatasandi suhtes;
 - 2.5.2. „seljaga sõidu suunas olev iste” – iste, mida saab kasutada siis, kui sõiduk sõidab, ja mis on näoga sõiduki tagaosas suunas selliselt, et istme vertikaalne sümmeetriatasand moodustab väikesema kui + 10° või – 10° nurga sõiduki vertikaalse sümmeetriatasandi suhtes;
 - 2.5.3. „küljega sõidu suunas olev iste” – iste, mida saab kasutada siis, kui sõiduk sõidab, ja mis on näoga sõiduki külje suunas selliselt, et istme vertikaalne sümmeetriatasand moodustab väikesema kui + 90° või – 10° nurga sõiduki vertikaalse sümmeetriatasandi suhtes;
 - 2.6. „üksikiste” – ühe istuva sõitja jaoks mõeldud ja ehitatud iste;
 - 2.7. „topeltiste” – kahe kõrvuti istuva sõitja jaoks mõeldud ja ehitatud iste; kahte kõrvuti olevat ühenduseeta istet käsitatakse kahe üksikistmena;
 - 2.8. „istmerida” – kolme või rohkema kõrvuti istuva sõitja jaoks mõeldud ja ehitatud iste; kõrvuti asetatud üksikistmeid või topeltistmeid ei käsitata istmereana;
 - 2.9. „istmepadi” – istmeosa, mis on asetatud peaaegu horisontaalselt ja mis on mõeldud istuva sõitja toetamiseks;
 - 2.10. „leen” – istmeosa, mis on peaaegu vertikaalne ja mis on mõeldud sõitja selja, õlgade ja võimaluse korral pea toetamiseks;
 - 2.11. „reguleerimissüsteem” – seadis istme või selle osade reguleerimiseks sõitjale sobivasse asendisse;

- 2.12. „nihatussüsteem” – seadis, mis võimaldab nihutada istet või selle osa külge- või pikisuunas istme või istme osade kindla vaheasendita, et hõlbustada sõitjate pääsu sõidukisse;
- 2.13. „lukustussüsteem” – seade, mis tagab istme ja selle osade püsimise mis tahes kasutusasendis;
- 2.14. „kinnituspunkt” – sõiduki põranda või kere osa, mille külge võib kinnitada istme;
- 2.15. „kinnitusdetailid” – poldid või muud osad, mida kasutatakse istme kinnitamiseks sõiduki külge;
- 2.16. „katsesõiduk” – katseseade, mis on tehtud ja mida kasutatakse liiklusõnnetuste, sealhulgas laupkokkupõrgete dünaamiliseks taasesituseks;
- 2.17. „lisaiste” – mannekeeni iste, mis asub katsesõidukis katsetatava istme taga. See iste on katsetatava istme taga sõidukis kasutatava istme representatiiviste;
- 2.18. „võrdlustasapind” – tasapind, mis läbib mannekeeni kandade puutepunkte ja mida kasutatakse H-punkti ja torso tegeliku kaldenurga kindlaksmääramiseks mootorsõiduki istekohal vastavalt 4. lisa sätetele;
- 2.19. „võrdluskõrgus” – istme ülemise ääre kõrgus võrdlustasapinnast;
- 2.20. „mannekeen” – näoga sõidusuunas olevate istmete HYBRID II või III spetsifikatsioonile ⁽¹⁾ vastav mannekeen, või küljega sõidu suunas olevate istete puhul mannekeen, mis vastab eeskirja nr 95 6. lisa kohasele külgkokkupõrkes kasutatavale mannekeenile;
- 2.21. „kontrollvöönd” – ala kahe vertikaalse, teineteisest 400 mm kaugusel asuva ning H-punkti suhtes sümmeetrilise pikitasapinna vahel, mis on määratletud eeskirja nr 21 1. lisa kirjeldatud peakujulise seadise pööramisel vertikaalasendist horisontaalsesse. Seadis tuleb paigutada vastavalt eeskirja nr 21 nimetatud lisa esitatud kirjeldusele ning ülejääva ala piiramiseks reguleerida maksimaalsele pikkusele 840 mm ja minimaalsele pikkusele 736 mm;
- 2.22. „kolmepunktivöö” – käesoleva eeskirja tähenduses hõlmab ka rohkem kui kolme kinnituspunktiga turvavöösid;
- 2.23. „istmete vahekaugus” – samas suunas paiknevate istmete korral istmepadja eesosa ja istme ees oleva istme padja tagakülje vaheline kaugus, mida mõõdetakse põrandast 620 mm kõrguselt.
3. TÜÜBIKINNITUSE TAOTLEMINE
- 3.1. Istme tüüvikinnituse taotluse esitab istme tootja või tema nõuetekohaselt volitatud esindaja.
- 3.2. Sõiduki tüüvikinnituse taotluse esitab sõiduki tootja või tema nõuetekohaselt volitatud esindaja.
- 3.3. Istme või sõiduki tüüvikinnituse taotlusele lisatakse kolm eksemplari järgmistest dokumentidest ja järgmised andmed:
- 3.3.1. istme tüüvikinnituse puhul:
- 3.3.1.1. istme, selle kinnitusdetailide ning reguleerimis-, nihutus- ja lukustussüsteemi üksikasjalik kirjeldus;
- 3.3.1.2. istme, selle kinnitusdetailide ning reguleerimis-, nihutus- ja lukustussüsteemi piisavalt üksikasjalikud joonised ettenähtud mõõtkavas;
- 3.3.2. sõiduki tüüvikinnituse puhul:
- 3.3.2.1. sõiduki nende kereosade üksikasjalik kirjeldus, mida kasutatakse kinnituspunktidenä;
- 3.3.2.2. sõiduki nende osade piisavalt üksikasjalikud joonised ettenähtud mõõtkavas, mida kasutatakse kinnituspunktidenä.
- 3.4. Tüüvikinnituskatsete eest vastutavale tehnilisele teenistusele esitatakse:

⁽¹⁾ Hybrid II ja III tehnilised kirjeldused ja üksikasjalikud joonised, mis vastavad 50. protsentili Ameerika Ühendriikide täisealise mehe põhilistele mõõtmetele, ning mannekeeni katseks vajalikud reguleerimisnäitajad on hoiule antud Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peasekretärile. Nendega saab taotluse korral tutvuda Euroopa Majanduskomisjoni sekretariaadis aadressil Palais des Nations, Genf, Šveits.

- 3.4.1. istme tüübikinnituse korral kaks istet, mis on kinnitatava istmetüübi representatiivsed näidised;
- 3.4.2. sõiduki tüübikinnituse korral sõiduki kere osa.
4. TÜÜBIKINNITUSE ANDMINE
- 4.1. Kui käesoleva eeskirja kohaselt kinnituse saamiseks esitatud iste vastab punkti 5 nõuetele, antakse sellele istmetüübile kinnitus.
- 4.2. Kui käesoleva eeskirja kohaselt kinnituse saamiseks esitatud sõiduk vastab punktide 6 ja 7 asjakohastele nõuetele, antakse sellele sõidukitüübile kinnitus.
- 4.3. Igale kinnitatud tüübile antakse tüübikinnitusnumber. Selle kaks esimest numbrit (praegusel juhul 03, tulenevalt 03-seeria muudatustest) tähistavad muudatusi, mis hõlmavad kinnituse väljastamise ajal eeskirja tehtud viimaseid olulisemaid tehnilisi muudatusi. Sama kokkuleppeosaline ei tohi anda sama numbrit teisele istme- ega sõidukitüübile.
- 4.4. Teade istmetüübile ja/või sõidukitüübile käesoleva eeskirja kohase tüübikinnituse andmise, laiendamise või andmisest keeldumise kohta edastatakse käesoleva eeskirja 1. lisas ja/või 2. lisas esitatud vormi abil käesolevat eeskirja kohaldavatele 1958. aasta kokkuleppe osalistele.
- 4.5. Igale istmele, mis vastab käesoleva eeskirja kohaselt kinnitatud istmetüübile, ja igale sõidukile, mis vastab käesoleva eeskirja kohaselt kinnitatud sõidukitüübile, paigaldatakse tüübikinnituse vormil kindlaks määratud hästi märgatavasse ja hõlpsasti juurdepääsetavasse kohta rahvusvaheline tüübikinnitusmärk, mis koosneb:
- 4.5.1. ringjoonega ümbritsetud E-tähest, millele järgneb tüübikinnituse andnud riigi tunnusnumber ⁽¹⁾;
- 4.5.2. käesoleva eeskirja numbrit, millele järgneb R-täht, mõttekriips ja punktis 4.5.1 nimetatud ringist paremale jääv tüübikinnitusnumber.
- 4.6. Tüübikinnitusmärk on selgesti loetav ja kustumatu.
- 4.7. Tüübikinnitusmärk paigaldatakse kas istme(te) külge või tootja poolt sõidukile kinnitatud andmesildile või selle lähedale.
- 4.8. Tüübikinnitusmärkide kujunduse näidised on esitatud 3. lisas.
5. ISTMETELE ESITATAVAD NÕUDED
- 5.1. Tootja taotlusel kohaldatakse iga näoga sõidu suunas oleva istmetüübi suhtes kas 1. liite (dünaamiline koormuskatse) või 5. ja 6. liite (staatiline koormuskatse) nõudeid.
- 5.2. Katsed, mille istmetüüp on läbinud, märgitakse istmetüübi tüübikinnitust käsitlevasse teatisse, mille näidisvorm on esitatud 1. lisas.
- 5.3. Igas esitatud reguleerimis- ja nihutussüsteemis on lukustussüsteem, mis toimib automaatselt.
- 5.4. Reguleerimis- ja lukustussüsteem ei pea katse järel olema töökorras.
- 5.5. Peatugi paigaldatakse kõigi täismassiga kuni 3 500 kg M₂-kategooria sõidukite kõigile välimistele esiistmetele. Selline peatugi vastab eeskirja nr 25 nõuetele, mida on muudetud muudatuste seeriaga 03.
6. SÕIDUKITÜÜBI ISTMETE KINNITUSPUNKTIDELE ESITATAVAD NÕUDED
- 6.1. Sõidukis olevate istmete kinnituspunktid peavad pidama vastu:
- 6.1.1. kas 2. liites kirjeldatud katsele;
- 6.1.2. või 1. liites ettenähtud katsetele, kui iste on paigaldatud sõiduki katsetatava kereosa külge. Iste ei pea olema tüübikinnitusega iste, eeldusel et see vastab eespool nimetatud liite punkti 3.2.1 nõuetele.

⁽¹⁾ 1958. aasta kokkuleppe osalisriikide tunnusnumbrid on esitatud sõidukite ehitust käsitleva konsolideeritud resolutsiooni (R.E.3) 3. lisas (dokument TRANS/WP.29/78/Rev.2/Amend.1).

- 6.2. Kinnituspunkti või seda ümbritseva ala jäävdeformatsioon, kaasa arvatud murdumine, on lubatud, eeldusel et ettenähtud jõudu on rakendatud selleks määratud aja jooksul.
- 6.3. Kui sõidukil on mitu kinnitustüüpi, tehakse sõiduki tüübikinnituse saamiseks katsed iga tüübiga.
- 6.4. Ühe katsega võib tüübikinnituse anda korraga istmele ja sõidukile.
- 6.5. M₃-kategooria sõidukite puhul loetakse istmete kinnituspunktid punktide 6.1 ja 6.2 nõuetele vastavaks, kui vastavate istekohtade turvavööde kinnituspunktid asuvad otse paigaldatavate istmete küljes ja turvavööde kinnituspunktid vastavad eeskirja nr 14 nõuetele ning vajaduse korral punktis 7.4 sätestatud erandile.
7. ISTME SÕIDUKITÜÜPI PAIGALDAMISE NÕUDED
- 7.1. Kõigile näoga sõidusuunas paigaldatavatele istmetele antakse tüübikinnitus käesoleva eeskirja punkti 5 nõuete ja järgmiste tingimuste alusel:
- 7.1.1. istme võrdluskõrgus on vähemalt 1 m ning
- 7.1.2. vahetult taga oleva istme H-punkt on alla 72 mm kõrgem kõnealuse istme H-punktist, või kui tagumise istme H-punkt on üle 72 mm kõrgem, katsetatakse istet ja antakse paigalduse tüübikinnitus selles asendis.
- 7.2. Kui tüübikinnitus antakse 1. liite alusel, kohaldatakse katset nr 1 ja nr 2, v.a järgmistel juhtudel:
- 7.2.1. katset nr 1 ei kohaldata, kui istme tagumise osa vastu ei saa turvavööga kinnitamata sõitja ennast ära lüüa (st otse katsetatava istme taga ei ole näoga või küljega sõidusuunas istet);
- 7.2.2. katset nr 2 ei kohaldata:
- 7.2.2.1. kui istme tagumise osa vastu ei saa turvavööga kinnitatud sõitja ennast ära lüüa või
- 7.2.2.2. kui tagumine iste on näoga sõidu suunas olev iste, mis on varustatud kolmepunktivööga, mille kinnituspunktid vastavad täielikult eeskirjale nr 14 (erandita), või
- 7.2.2.3. kui iste vastab käesoleva eeskirja 6. liite nõuetele.
- 7.3. Kui tüübikinnitus antakse 5. ja 6. liite alusel, kohaldatakse kõiki katseid, v.a järgmistel juhtudel:
- 7.3.1. 5. liite katset ei kohaldata, kui istme tagumise osa vastu ei saa turvavööga kinnitamata sõitja ennast ära lüüa (st otse katsetatava istme taga ei ole näoga või küljega sõidu suunas olevat istet);
- 7.3.2. 6. liite katset ei kohaldata:
- 7.3.2.1. kui istme tagumise osa vastu ei saa turvavööga kinnitatud sõitja ennast ära lüüa või
- 7.3.2.2. kui tagumine iste on näoga sõidu suunas olev iste, mis on varustatud kolmepunktivööga, mille kinnituspunktid vastavad täielikult eeskirjale nr 14 (erandita).
- 7.4. Küljega sõidu suunas olevate istmete paigaldamise suhtes kohaldatakse järgmisi tingimusi:
- 7.4.1. istme võrdluskõrgus on vähemalt 1 m;
- 7.4.2. küljega sõidu suunas kõrvuti olevatel istmete H-punkti läbiv tasapind peab olema võrdlustasapinnaga paralleelne;
- 7.4.3. horisontaalne kaugus kahe küljega sõidu suunas kõrvuti oleva istme H-punkti joone vahel ei tohi olla suurem kui 725 mm ning see peab olema vähemalt 450 mm, mida mõõdetakse horisontaalselt kõnealuste istmete keskaugust läbi kulgevate vertikaalsete pikitasapindade vahel (vt 7. liides, joonis 1); ning
- 7.4.4. küljega sõidu suunas olevatel istmetel istuvad reisijad on kaitstud sõidukiosaga (nt vahesein, sein või näoga sõidusuunas oleva istme leen), mis asub kõige eespoolsema küljega sõidu suunas oleva istme ees. Kõnealune sõidukiosa peab vastama 7. liidese nõuetele.
8. TOODANGU NÕUETELE VASTAVUS
- Toodangu nõuetele vastavust tuleb kontrollida kooskõlas kokkuleppe 2. liitega (E/ECE/324-E/ECE/TRANS/505/Rev.2) ning see peab vastama järgmistele nõuetele.

- 8.1. Käesoleva eeskirja alusel tüübikinnituse saanud istmed ja/või sõidukid valmistatakse selliselt, et need vastavad punktides 5, 6 ja 7 sätestatud nõudeid järgides antud tüübikinnitusele.
- 8.2. Punkti 8.1 nõuete täitmise kontrollimiseks viiakse läbi asjakohane toodangu kontroll. Sel juhul tähendab asjakohane kontroll toote mõõtmete kontrollimist ning toodete tõhusa kvaliteedikontrolli korra olemasolu.
- 8.3. Tüübikinnituse andnud pädev asutus võib igal ajal kontrollida igas tootmisüksuses kohaldatavaid nõuetele vastavuse kontrolli meetodeid ja teha näidistega kõiki vajalikuks peetavaid tüübikinnituskatseid. Neid kontrole tehakse tavaliselt üks kord aastas.
9. KARISTUSED TOODANGU NÕUETELE MITTEVASTAVUSE EEST
- 9.1. Istmele ja/või sõidukile käesoleva eeskirja kohaselt antud tüübikinnituse võib tühistada, kui eespool sätestatud tingimused ei ole täidetud.
- 9.2. Kui käesolevat eeskirja kohaldav kokkuleppeosaline tühistab tüübikinnituse, mille ta on eelnevalt andnud, teatab ta sellest käesoleva eeskirja 1. lisas ja/või 2. lisas esitatud vormi abil kohe teistele käesolevat eeskirja kohaldavatele kokkuleppeosalistele.
10. ISTME JA/VÕI SÕIDUKI TÜÜBIKINNITUSE MUUTMINE JA LAIENDAMINE
- 10.1. Igast istmetüübist ja/või sõidukitüübist tehtavast muudatusest tuleb teatada istmetüübile ja/või sõidukitüübile tüübikinnituse andnud tüübikinnitusasutusele. Sellisel juhul võib asutus:
- 10.1.1. võtta seisukoha, et tõenäoliselt ei avalda tehtud muudatused märgatavat ebasoovitavat mõju, ning et istmetüüp ja/või sõidukitüüp vastab igal juhul endiselt nõuetele, või
- 10.1.2. nõuda katsete tegemise eest vastutavalt tehniliselt teenistuselt veel ühe katsearuande esitamist.
- 10.2. Muudatuste loetelu sisaldav teatis tüübikinnituse andmise või sellest keeldumise kohta edastatakse käesolevat eeskirja kohaldavatele kokkuleppeosalistele punktis 4.4 sätestatud korras.
- 10.3. Tüübikinnituse laienduse andnud tüübikinnitusasutus annab tüübikinnituse laiendusele seerianumbri ja teatab sellest käesoleva eeskirja 1. lisas ja/või 2. lisas esitatud vormi kohase teatisega käesolevat eeskirja kohaldavatele 1958. aasta kokkuleppe osalistele.
11. TOOTMISE LÕPETAMINE
- Kui tüübikinnituse omanik lõpetab käesoleva eeskirja kohaselt kinnitatud sõidukitüübi tootmise, teatab ta sellest kohe tüübikinnituse andnud asutusele. Pärast asjaomase teatise saamist teatab kõnealune asutus sellest käesoleva eeskirja 1. lisas ja/või 2. lisas esitatud vormi kohase teatisega käesolevat eeskirja kohaldavatele 1958. aasta kokkuleppe osalistele.
12. ÜLEMINEKUSÄTTED
- 12.1. Alates 02-seeria muudatuste ametlikust jõustumiskuupäevast ei keeldu ükski käesolevat eeskirja kohaldav kokkuleppeosaline tüübikinnituse andmisest käesoleva eeskirja alusel, mida on muudetud 02-seeria muudatustega.
- 12.2. Käesolevat eeskirja kohaldavad kokkuleppeosalised annavad alates 1. novembrist 2012 tüübikinnitusi ainult juhul, kui 02-seeria muudatustega muudetud käesoleva eeskirja nõuded on täidetud.
- 12.3. Kõnealuse eeskirjaga kooskõlas antud tüübikinnitused kaotavad alates 1. novembrist 2014 kehtivuse, välja arvatud tüübikinnitused, mis anti kooskõlas käesoleva eeskirja tingimustega, mida on muudetud 02-seeria muudatustega.
- 12.4. Käesolevat eeskirja kohaldavad kokkuleppeosalised võivad alates 1. novembrist 2014 keelduda selliste sõidukite riiklikust või piirkondlikust esmarestreerimisest (esmasest kasutuselevõttust), mille tüübikinnitus ei vasta käesoleva eeskirja 02-seeria muudatuste nõuetele.

- 12.5. Käesoleva eeskirja punkti 1.5 alusel antud tüübikinnitused kaotavad kehtivuse alates 1. novembrist 2014 või alates katsetamisi käsitlevate ühtsete sätete, mis hõlmavad küljega sõidu suunas olevaid istmeid (käesolev eeskiri) ning samuti kõnealuste istmete turvavööde kinnituspunkte käsitlevate sätete (eeskiri nr 14), ja turvavöödega varustatud sõidukeid käsitlevate sätete (eeskiri nr 16) vastuvõtmise kuupäevast, olenevalt sellest, kumb kuupäev on varasem.
- 12.6. Ka pärast 02-seeria muudatuste jõustumiskuupäeva jäävad kehtima osade 01-seeriaste muudatuste kohased tüübikinnitused ning eeskirja kohaldavad lepinguosalisel tunnistavad neid jätkuvalt ega keeldu käesoleva eeskirja 01-seeria muudatuste kohaste tüübikinnituste laiendamise andmisest.
- 12.7. Alates 03-seeria muudatuste jõustumiskuupäevast ei tohi ükski käesolevat eeskirja kohaldav kokkuleppeosaline keelduda andmast tüübikinnitusi käesoleva eeskirja alusel, mida on muudetud 03-seeria muudatustega.
- 12.8. 24 kuud pärast 03-seeria muudatuste jõustumise kuupäeva annavad käesolevat eeskirja kohaldavad kokkuleppeosalised tüübikinnituse vaid siis, kui kinnitav sõidukitüüp vastab 03-seeria muudatustega muudetud käesoleva eeskirja nõuetele.
- 12.9. 60 kuud pärast käesoleva eeskirja 03-seeria muudatuste jõustumist võivad käesolevat eeskirja kohaldavad kokkuleppeosalised keelduda riikliku või piirkondliku tüübikinnituse andmisest käesoleva eeskirja 03-seeria muudatuste nõuetele mittevastava sõiduki registreerimisele (esmakordne kasutuselevõtt).
- 12.10. Ka pärast 03-seeria muudatuste jõustumiskuupäeva jäävad kehtima osade 01- või 02-seeria muudatuste kohased tüübikinnitused ning eeskirja kohaldavad lepinguosalisel tunnistavad neid jätkuvalt ega keeldu käesoleva eeskirja 01- või 02-seeria muudatuste kohaste tüübikinnituste laiendamise andmisest.
13. TÜÜBIKINNITUSKATSETE EEST VASTUTAVATE TEHNILISTE TEENISTUSTE JA TÜÜBIKINNITUSASUTUSTE NIMETUSED JA AADRESSID
- Käesolevat eeskirja kohaldavad 1958. aasta kokkuleppe osalisel edastavad ÜRO sekretariaadile tüübikinnituskatsete tegemise eest vastutavate tehniliste teenistuste nimed ja aadressid ning nende tüübikinnitusasutuste nimed ja aadressid, kes annavad tüübikinnitusi ja kellele tuleb saata vormikohased teatised teistes riikides välja antud tüübikinnituse, tüübikinnituse laiendamise, tüübikinnituse andmisest keeldumise või tüübikinnituse tühistamise kohta.
-

1. liide

Istmete katsemenetlused vastavalt punktile 5 ja/või kinnituspunktide katsemenetlused vastavalt punktile 6.1.2 ja/või küljega sõidu suunas olevate istmete paigaldamine vastavalt 7. liite punktile 3.

1. NÕUDED
- 1.1. Katsetega tuleb kindlaks määrata:
 - 1.1.1. kas eespool olev iste (olevad istmed) ja/või turvavöö kasutamine hoiab sõitja (sõitjad) korralikult oma kohal.
 - 1.1.1.1. Nõue loetakse täidetuks, kui mannekeeni mis tahes kereosa ja pea ei liigu lisaistme punktist R 1,6 m kaugusel asuvast vertikaalsest ristasapinnast ettepoole;
 - 1.1.2. kas sõitja(d) ei saa raskeid vigastusi.
 - 1.1.2.1. Nõue loetakse täidetuks, kui on täidetud järgmised 4. liite kohaselt kindlaksmääratud mõõtemannekeeni biomehaanilised vastavuskriteeriumid; s.o:
 - 1.1.2.2. näoga sõidu suunas oleval lisaistmel istuva mannekeeni puhul tuleb täita järgmised biomehaanilised vastavuskriteeriumid:
 - 1.1.2.2.1. pea ohutuse tingimus HIC on alla 500;
 - 1.1.2.2.2. rindkere ohutuse tingimus (ThAC) on alla 30 g, v.a kokku alla 3 ms pikkuste ajavahemike puhul ($g = 9,81m/s^2$);
 - 1.1.2.2.3. reieluu ohutuse tingimus (FAC) on alla 10 kN ning üle 20 ms pikkuste ajavahemike puhul ei ületa see 8 kN;
 - 1.1.2.3. küljega sõidu suunas oleval lisaistmel istuva mannekeeni puhul tuleb täita järgmised biomehaanilised vastavuskriteeriumid:
 - 1.1.2.3.1. pea ohutuse tingimus HIC on alla 500;
 - 1.1.2.3.2. rindkere ohutuse tingimus:
 - a) roiete painde kriteerium (RDC) võib olla kuni 42 mm;
 - b) pehmete kudede kriteerium (VC) võib olla kuni 1,0 m/s;
 - 1.1.2.3.3. vaagnapiirkonna ohutuse tingimus:

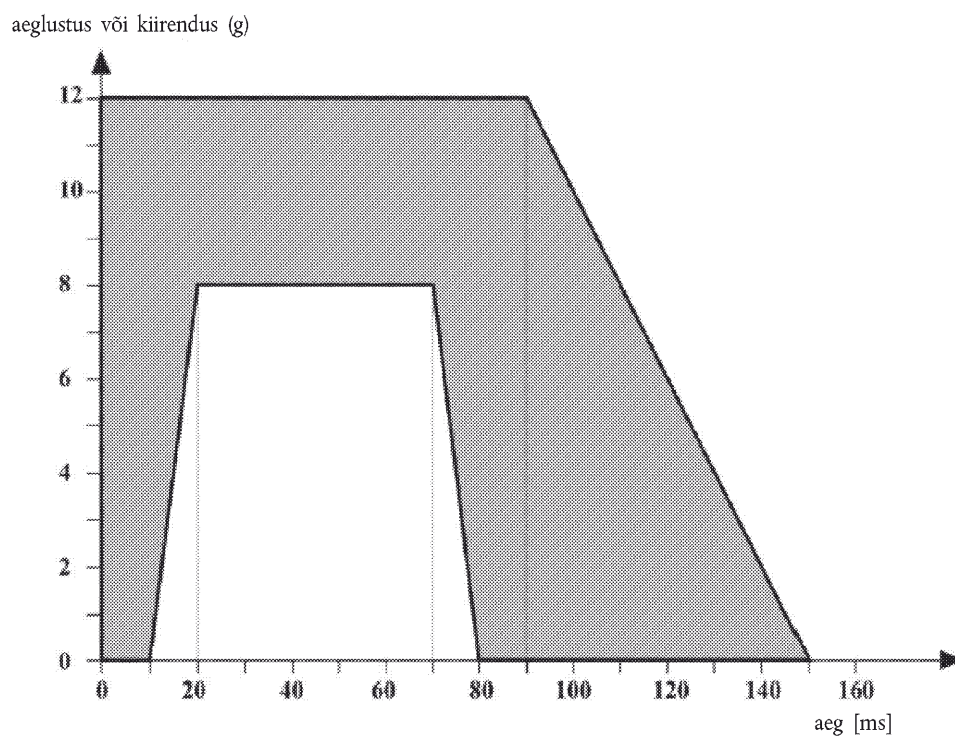
suurim jõud häbemeliidusele (PSPF) ei tohi olla üle 6 kN;
 - 1.1.2.3.4. kõhupiirkonna ohutuse tingimus:

suurim jõud kõhupiirkonnale (APF) ei tohi olla üle 2,5 kN sisejõuna (samaväärne 4,5 kN välisjõule).

- 1.2. Kõik seadmed, mis moodustavad leeni või selle lisavarustuse osad, peavad olema sellised, et need ei tekitaks kokkupõrke ajal sõitjale kehavigastusi. Nõue loetakse täidetuks, kui iga 165 mm läbimõõduga keraga kokku puutuva osa kumerusraadius on vähemalt 5 mm.
- 1.2.1. Kui eespool nimetatud kinnituste ja lisavarustuse mis tahes osa on tehtud materjalist, mille Shore'i kõvadus A jäigal alusel on alla 50, kohaldatakse punktis 1.2 kehtestatud nõudeid ainult jäiga aluse suhtes.
- 1.2.2. Selliste leeni osade suhtes nagu istme reguleerimiseadmed ja lisavarustus ei kohaldata punkti 1.2 nõudeid, kui puhkeasendis on need võrdlustasapinnast 400 mm kõrgemal asuvast horisontaaltasapinnast madalamal, ja olenemata sellest, kas sõitja puutub nendega kokku või mitte.
2. KATSETATAVA ISTME ETTEVALMISTAMINE
- 2.1. Katsetatav iste paigaldatakse:
- 2.1.1. kas sõiduki kere representatiivsele katsealusele
- 2.1.2. või jäigale katsealusele.
- 2.2. Katsealusel olevad katsetatava istme (katsetatavate istmete) kinnituspunktid on identsed või neil on samad omadused kui sõiduki(te)s, mille jaoks iste on mõeldud.
- 2.3. Katsetatav iste on täielik, see on koos polsterduse ja lisavarustusega. Kui iste on varustatud lauaga, pannakse see ülestõstetud asendisse.
- 2.4. Kui iste on külgsuunas reguleeritav, pannakse see kõige rohkem väljaulatavasse asendisse.
- 2.5. Kui leen on reguleeritav, reguleeritakse see nii, et H-punkti kindlaksmääramiseks kasutatud mannekeeni torso kaldenurk ja mootorsõidukite istekohtade torso tegelik kaldenurk oleks võimalikult lähedal tootja soovitatud kaldenurgale tavakasutuse puhul, või kui tootja konkreetsed soovitusel puuduvad, võimalikul lähedal 25 kraadile vertikaalsuunas tahapoole.
- 2.6. Kui iste on varustatud reguleeritava kõrgusega peatoega, pannakse see kõige madalamasse asendisse.
- 2.7. Nii lisa- kui ka katsetatavale istmele paigaldatakse tüübikinnitusega turvavööd, mis vastavad eeskirjale nr 16 ja on kinnitatud kinnituspunktide külge, mis on paigaldatud vastavalt eeskirjale nr 14 (vajaduse korral ka eeskirja nr 14 punktis 7.4 sätestatud erandile).
3. DÜNAAMILISED KOORMUSKATSED
- 3.1. Katse nr 1
- Katsealus paigutatakse katsesõidukile.
- 3.2. Lisaiste
- Lisaiste võib olla katsetatava istmega sama tüüpi ning asub paralleelselt otse katsetatava istme taga. Need kaks istet on ühekõrgused ja ühtmoodi reguleeritud ning nende istmete vahekaugus on 750 mm.
- 3.2.1. Kui kasutatakse muud tüüpi lisaistet, märgitakse see istmetüübi tüübikinnitust käsitlevasse teatisse, mille näidisvorm on esitatud 1. lisas.
- 3.3. Mannekeen
- 3.3.1. Mannekeen asetatakse turvavööga kinnitamata kujul lisaistmele nii, et selle sümmeetriatasand vastab kõnealuse istekoha sümmeetriatasandile.
- 3.3.2. Sõltumata mannekeeni istumisasendist, peab käe ülemise osa ja torso/käe võrdlusjoone vaheline nurk mõlemal pool olema $40^{\circ} \pm 5^{\circ}$. Torso/käe võrdlusjoone all mõistetakse riiete esikülje puuetasapinna lõikumist mannekeeni püstpikitasapinnaga kohal, kus asub käsi. Jalad on maksimaalselt välja sirutatud ja on võimaluse korral paralleelsed; kannad puudutavad põrandat.

- 3.3.3. Iga kasutatav mannekeen asetatakse istmele vastavalt järgmisele menetlusele:
- 3.3.3.1. mannekeen pannakse istmele asendis, mis on võimalikult lähedal soovitavale asendile;
- 3.3.3.2. sile jäik pind, mille mõõtmed on 76 mm × 76 mm, asetatakse võimalikult madalale mannekeeni torso esiosa vastu;
- 3.3.3.3. siledat pinda surutakse koormusega 25–35 daN horisontaalselt mannekeeni torso vastu;
- 3.3.3.3.1. torso tõmmatakse õlgadest ettepoole vertikaalasendisse, seejärel pannakse tagasi leeni vastu. Toimingut korraldatakse kaks korda;
- 3.3.3.3.2. torsot liigutamata pannakse pea sellisesse asendisse, et peas olevaid mõõteriistu toetav alus on horisontaalne ja pea kesksagitaaltasapind on sõiduki kesksagitaaltasapinnaga paralleelne (küljega sõidu suunas olevate istmete puhul on pea kesksagitaaltasapind istme vertikaalse kesksagitaaltasapinnaga paralleelne);
- 3.3.3.4. sile pind eemaldatakse ettevaatlikult;
- 3.3.3.5. mannekeeni liigutatakse istmel ettepoole ja korraldatakse eespool kirjeldatud paigaldusmenetlust;
- 3.3.3.6. vajaduse korral korrigeeritakse alajäsemete asendit;
- 3.3.3.7. paigaldatud mõõteriistad ei või mingil moel mõjutada mannekeeni liikumist kokkupõrke ajal;
- 3.3.3.8. mõõteriistade temperatuur stabiliseeritakse enne katset ja võimaluse korral hoitakse vahemikus 19–26 °C.
- 3.4. Kokkupõrke simuleerimine
- 3.4.1. Katsesõiduki liikumiskiiruse kogumuutus simuleeritud kokkupõrkel peab olema 30–32 km/h.
- 3.4.2. Katsesõiduki aeglustamine, või taotleja valikul kiirendamine kokkupõrke simuleerimise käigus peab vastama allpool esitatud joonisele 1. Katsesõiduki aeglustus- või kiirenduskõver ajaühikus jääb joonisel 1 näidatud piirkõverate vahele, välja arvatud kokku alla 3 ms pikkused ajavahemikud.
- 3.4.3. Peale selle on keskmine aeglustus või kiirendus 6,5–8,5 g.
- 3.5. Katse nr 2
- 3.5.1. Korraldatakse katset nr 1 lisaistmel istuva mannekeeni; mannekeen kinnitatakse turvavööga, mis on paigaldatud ja reguleeritud tootja juhendi kohaselt. Katse nr 2 puhul kasutatud turvavöö kinnituspunktide arv märgitakse istmetüübi tüübikinnitust käsitlevasse teatisse, mille näidismuud on esitatud käesoleva eeskirja 1. lisas.
- 3.5.2. Lisaiste on katsetatava istmega sama tüüpi või erinevat tüüpi, kusjuures erinevat tüüpi istme üksikasjad märgitakse istmetüübi tüübikinnitust käsitlevasse teatisesse, mille näidismuud on esitatud käesoleva eeskirja 1. lisas.
- 3.5.3. Katset nr 2 võib lisaks istmetele kohaldada ka teiste sõidukiosade suhtes vastavalt eeskirja nr 16 punktile 8.1.7 ja eeskirja nr 14 punktile 5.3.5.
- 3.5.4. Juhul kui katse nr 2 viiakse läbi kolmepunktivööga kinnitatud mannekeeni ja vigastuste kriteeriume ei ületata, loetakse lisaiste eeskirjas nr 14 seoses istme paigaldamisega kindlaks määratud staatiliste koormuskatsete nõuetele ja ülemise kinnituspunkti liikumiskatsete nõuetele vastavaks.
- 3.5.5. Katset nr 2 võib kohaldada ka küljega sõidu suunas olevate istmete suhtes. Sellisel juhul peab punktis 3.2 nimetatud lisaiste olema küljega sõidusuunas olev iste ning see peab olema paigaldatud vastavalt 7. liitele.

Joonis 1

2. liide

SÕIDUKI KINNITUSPUNKTIDE KATSEMENETLUS PUNKTI 6.1.1 KOHALDAMISEL

1. KATSESEADE

- 1.1. Jäik struktuur, mis on sõidukis kasutamiseks mõeldud istme piisavalt representatiivne näidis, kinnitatakse tootja antud kinnitusvahenditega (poldid, kruvid jne) katseks esitatud kereosade külge.
- 1.2. Kui sama kinnituspunkti külge saab kinnitada mitut istmetüüpi, mis erinevad jälgade esi- ja tagaservade vahelise vahemaa poolest, tehakse katse kõige lühemate jälgadega istmega. Kasutatud jalad märgitakse tüübikinnitustunnistusele.

2. KATSEMENETLUS

2.1. Kohaldatakse jõudu F:

- 2.1.1. punktis 1.1 määratletud jäiga struktuuriga võrdlustasapinnast 750 mm kõrgusel vertikaaljoonel, mis sisaldab sellise hulknurgaga piiritletud pinna geomeetrilist keset, mille tippudeks on erinevad kinnituspunktid või võimaluse korral istme välimised kinnituspunktid;

2.1.2. horisontaalselt sõiduki esiosa suunas;

2.1.3. võimalikult kiiresti ja vähemalt 0,2 s jooksul.

2.2. Jõud F määratakse kindlaks kas:

- 2.2.1. vastavalt valemile: $F = (5\,000 \pm 50) \times i$, kus:

F on väljendatud N-des ja i näitab istme istekohtade arvu, mille kinnituspunkte katsetatakse ja tüübikinnitust taotletakse; või teeb seda taotluse esitamisel tootja;

- 2.2.2. vastavalt käesoleva eeskirja 1. liites kirjeldatud dünaamiliste koormuskatsete ajal mõõdetud representatiivsetele koormustele.

3. liide

TEOSTATAVAD MÕÕTMISED

1. Kõik vajalikud mõõtmised teostatakse mõõtesüsteemides, mis vastavad rahvusvahelise standardi ISO 6487:1987 „Measurement techniques in impact tests: Instrumentation” nõuetele.
2. Dünaamiline koormuskatse
 - 2.1. Katsesõidukil teostatavad mõõtmised

Katsesõiduki aeglustus- või kiirenduskarakteristikuid mõõdetakse katsesõiduki jäigal raamil mõõdetud aeglustuste või kiirenduste alusel mõõtesüsteemis, mille andmekanali sagedusklass on 60.
 - 2.2. Mannekeenidel tehtavad mõõtmised

Mõõtevahendite näidud salvestatakse sõltumatute andmekanalite kaudu, mille sagedusklassid on järgmised.

 - 2.2.1. Mannekeeni peas tehtavad mõõtmised

Kolmeteljelist täiskiirendust raskuskeskme (γ_r) suhtes ⁽¹⁾ mõõdetakse andmekanali sagedusklassiga 600.
 - 2.2.2. Mannekeeni rindkeres tehtavad mõõtmised

Täiskiirendust raskuskeskmes mõõdetakse andmekanali sagedusklassiga 180. Roiete painet ja viskoossuskriteeriumi mõõdetakse andmekanali sagedusklassiga 180.
 - 2.2.3. Mannekeeni reieluus tehtavad mõõtmised

Telgsurvejõudu mõõdetakse andmekanali sagedusklassiga 600.
 - 2.2.4. Mannekeeni kõhupiirkonnas tehtavad mõõtmised.

Kõhupiirkonnale mõjuvat jõudu mõõdetakse andmekanali sagedusklassiga 600.
 - 2.2.5. Mannekeeni vaagnapiirkonnas tehtavad mõõtmised

Häbemeliidusele mõjuvat jõudu mõõdetakse andmekanali sagedusklassiga 600.

⁽¹⁾ Väljendatud g-des (= 9,81 m/s²), mille skalaarne suurus arvutatakse järgmise valemi abil:

$$\gamma_r^2 = \gamma_l^2 + \gamma_v^2 + \gamma_t^2$$

kus:

γ_l = pikisuunalise hetkkiirenduse väärtus;

γ_v = vertikaalse hetkkiirenduse väärtus;

γ_t = pöikisuunalise hetkkiirenduse väärtus.

4. liide

OHUTUSTINGIMUSTE KINDLAKSMÄÄRAMINE

1. LAUPKOKKUPÕRGE (NÄOGA SÕIDU SUUNAS OLEV ISTE)
 - 1.1. Pea ohutuse tingimus (HIC)
 - 1.1.1. See vigastuste tingimus (HIC) arvutatakse vastavalt 3. liite punktile 2.2.1 mõõdetud kolmeteljelise täiskiirenduse alusel, kasutades järgmist valemit:

$$\text{HIC} = (t_2 - t_1) \left[\frac{1}{t_2 - t_1} \int_{t_1}^{t_2} \gamma_r dt \right]^{2,5}$$

kus t_1 ja t_2 on mis tahes ajaväärtused katse ajal, HIC on t_1 ja t_2 vaheline maksimumväärtus. t_1 ja t_2 väärtused väljendatakse sekundites.

- 1.2. Rindkere ohutuse tingimus (ThAC)
 - 1.2.1. See tingimus määratakse kindlaks vastavalt 3. liite punktile 2.2.2 mõõdetud ja g-des väljendatud täiskiirenduse absoluutväärtusega ja ms-des väljendatud kiirendusajaga.
- 1.3. Reieluu ohutuse tingimus (FAC)

See tingimus määratakse kindlaks kN-des väljendatud survekoormusega, mis on edastatud teljesuunaliselt mannekeeni mõlemale reieluule ja on mõõdetud vastavalt 3. liite punktile 2.2.3, ning ms-des väljendatud survekoormuse kestusega.
2. KÜLGKOKKUPÕRGE (KÜLJEGA SÕIDU SUUNAS OLEV ISTE)
 - 2.1. Pea ohutuse tingimus (HIC) vt punkt 1.1 eespool.
 - 2.2. Rindkere ohutuse tingimus
 - 2.2.1. Rinnakorvi paine: suurim rinnakorvi paine on mis tahes roide paine maksimaalne väärtus rinnakorvi nihkeanduritega mõõdetult.
 - 2.2.2. Viskoossuskriteerium (VC):

suurim viskoossus on VC maksimumväärtus mis tahes roide korral, mis on arvatud rindkerele avaldatava suhtelise surve ja poole rindkere laiuse suhte ning kokkusurumise kiiruse (mis on saadud surve tuletisena aja järgi) hetk-korruisena. Selles arvutuses on rinnakorvi ühe poole standardlaius 140 mm.

$$\text{VC} = \max \left[\frac{D}{0,14} \times \frac{dD}{dt} \right]$$

milles D = roide paine (m)

Arvutuses kasutatav algoritm on esitatud eeskirja nr 95 4. lisa 2. liites.

- 2.3. Kõhupiirkonna ohutuse tingimus

Suurim kõhupiirkonnale mõjuv jõud on kolme jõu summa maksimaalne väärtus, mida mõõdetakse anduritega, mis on paigaldatud kokkupõrkeküljele 39 mm võrra pealispinna alla.
- 2.4. Vaagnapiirkonna ohutuse tingimus

Suurim jõud häbemeliidusele (PSPF) on maksimaalne jõud, mida mõõdetakse koormusanduriga häbemeliiduses.

5. liide

STAATILISE KOORMUSKATSE NÕUDED JA MENETLUS

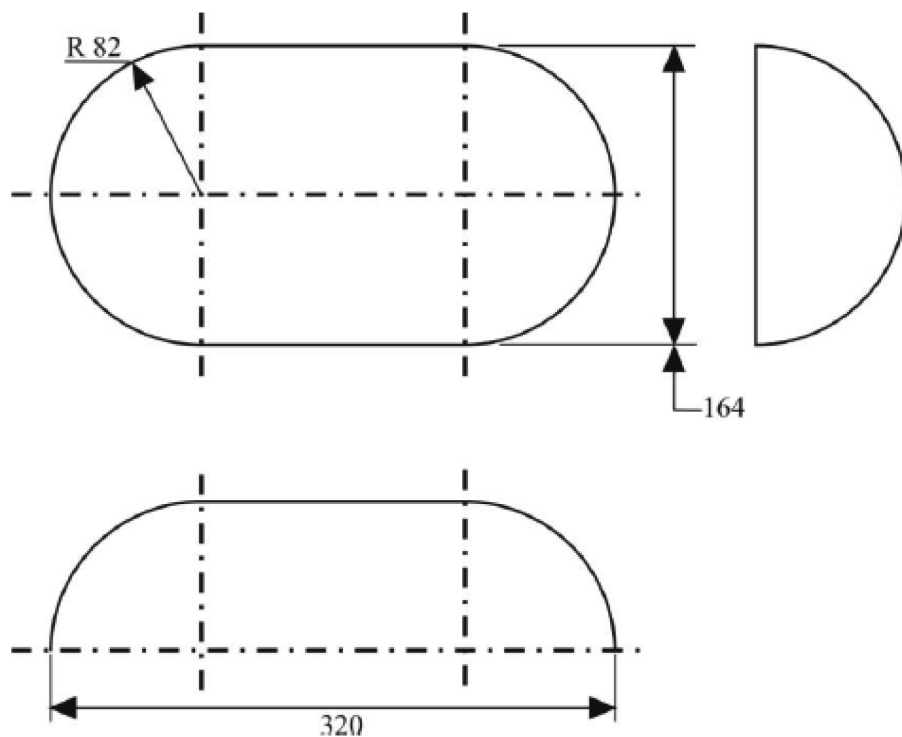
1. NÕUDED

- 1.1. Vastavalt käesolevale liitele katsetatavatele istmetele esitatavate nõuete eesmärk on kindlaks määrata:
 - 1.1.1. kas eespool olevad istmed hoiavad sõitjaid korralikult kinni;
 - 1.1.2. ega sõitjad ei saa raskeid vigastusi ning
 - 1.1.3. kas iste ja istme kinnitused on piisavalt tugevad.
- 1.2. Punkti 1.1.1 nõuded loetakse täidetuks, kui punktis 2.2.1 ettenähtud iga rakendatava jõu keskpunkt, mida mõõdetakse horisontaaltasapinnal ja asjaomase istekoha keskpikitasapinnal, nihkub maksimaalselt kuni 400 mm.
- 1.3. Punkti 1.1.2 nõuded loetakse täidetuks, kui on täidetud järgmised tingimused.
 - 1.3.1. Punktis 2.2.1 ettenähtud iga rakendatava jõu keskpunkt, mida mõõdetakse punktis 1.2 ettenähtud korras, nihkub vähemalt 100 mm.
 - 1.3.2. Punktis 2.2.2 ettenähtud iga rakendatava jõu keskpunkt, mida mõõdetakse punktis 1.2 ettenähtud korras, nihkub vähemalt 50 mm.
 - 1.3.3. Kõik seadmed, mis moodustavad leeni või selle lisavarustuse osad, peavad olema sellised, et need ei tekitaks kokkupõrke ajal sõitjale kehavigastusi. Nõue loetakse täidetuks, kui iga 165 mm läbimõõduga keraga kokkupuutuva osa kumerusraadius on vähemalt 5 mm.
 - 1.3.4. Kui eespool nimetatud kinnituste ja lisavarustuse mis tahes osa on tehtud materjalist, mille Shore'i kõvadus A jäigal alusel on alla 50, kohaldatakse punktis 1.3.3 kehtestatud nõudeid ainult jäiga aluse suhtes.
 - 1.3.5. Selliste leeni osade suhtes nagu istme reguleerimisseadmed ja lisavarustus ei kohaldata punkti 1.3.3 nõudeid, kui puhkeasendis on need võrdlustasapinnast 400 mm kõrgemal asuvast horisontaaltasapinnast madalamal ja olenevata sellest, kas sõitja puutub nendega kokku või mitte.
- 1.4. Punkti 1.1.3 nõuded loetakse täidetuks, kui:
 - 1.4.1. ükski istme, istme kinnituse või lisavarustuse osa ei tule katse käigus täiesti lahti;
 - 1.4.2. iste jääb kindlalt oma kohale isegi siis, kui üks või mitu kinnituspunkti tuleb osaliselt lahti ning lukustussüsteemid on kogu katse ajal lukustatud;
 - 1.4.3. katse järel ei ole ükski istme või lisavarustuse struktuuriosa murdunud ning sellel ei ole teravaid servi ega nurki, mis võiksid tekitada kehavigastusi.
2. STAATILISED KATSED
 - 2.1. Katseseade
 - 2.1.1. Katseseade koosneb silindrilisest pinnast, mille kumerusraadius on 82 ± 3 mm ja mille laius:
 - 2.1.1.1. on ülemise vormi puhul vähemalt võrdne katsetatava istme iga istekoha leeni laiusega;
 - 2.1.1.2. on alumise vormi puhul 320 $(-0/+10)$ mm), nagu näha käesoleva liite joonisel 1.
 - 2.1.2. Istmeosade vastu toetuvad pinnad tehakse materjalist, mille Shore'i kõvadus A on vähemalt 80.
 - 2.1.3. Iga silinderpind on varustatud vähemalt ühe jõuanduriga, millega saab mõõta punktis 2.2.1.1 määratletud suunas rakendatud jõude.
 - 2.2. Katsemenetlus
 - 2.2.1. Istme tagumisel küljel rakendatakse katsejõudu $\frac{1\ 000}{H_1} \pm 50$ N iga istekoha juures, kasutades punktile 2.1 vastavat seadet.
 - 2.2.1.1. Jõu rakendamissuund on asjaomase istekoha vertikaalsel kesktasapinnal; see on horisontaalne ning suunatud istme tagumiselt küljelt ettepoole.

- 2.2.1.2. See suund on kõrgusel H_1 , mis on vahemikus 0,70 kuni 0,80 m ja on võrdlustasapinna kohal. Täpse kõrguse määrab kindlaks tootja.
- 2.2.2. Samaaegselt rakendatakse katsejõudu $\frac{2\,000}{H_2} \pm 100$ N istme tagumisel küljel iga istekoha juures samal vertikaaltasapinnal ja samas suunas kõrgusel H_2 , mis on 0,45–0,55 m kõrgusel võrdlustasapinna kohal, kasutades punktile 2.1 vastavat seadet. Täpse kõrguse määrab kindlaks tootja.
- 2.2.3. Punktides 2.2.1 ja 2.2.2 määratletud jõudude rakendamisel hoitakse katsevormi võimalikult palju kontaktis istme tagumise küljega. Katsevormid võivad pöörelda horisontaaltasapinnal.
- 2.2.4. Kui iste koosneb mitmest istekohast, rakendatakse igale istekohale jõudu üheaegselt ning ülemisi ja alumisi katsevorme on sama palju kui istekohti.
- 2.2.5. Katsevormi ja iga istekoha algasend määratakse kindlaks nii, et katseseadmed viiakse istmega kontakti jõu abil, mis on vähemalt 20 N.
- 2.2.6. Punktides 2.2.1 ja 2.2.2 osutatud jõudusid rakendatakse võimalikult kiiresti ning neid hoitakse koos olenemata deformatsioonist kindla väärtuse juures vähemalt 0,2 sekundit.
- 2.2.7. Kui katse on tehtud ühe või mitme jõuga, kuid mitte kõigi jõududega, ja need on suuremad punktides 2.2.1 ja 2.2.2 osutatud jõududest, ning kui iste vastab nõuetele, loetakse katse edukaks.

Joonis 1

Staatilise koormuskatse seade

6. liide

LEENIDE TAGUMISTE KÜLGEDE ENERGIA NEELDUMISE NÄITAJAD

1. Käesoleva eeskirja punktis 2.21 määratletud kontrollvööndis asuvate leenide tagumiste külgede osi kontrollitakse tootja taotlusel vastavalt eeskirja nr 21 4. lisas kehtestatud energia neeldumise nõuetele. Selleks katsetatakse kogu paigaldatud lisavarustust kõigis kasutusasendites, v.a laudad, mis pannakse ülestõstetud asendisse.
2. Kõnealune katse märgitakse istmetüübi tüübikinnitus käsitlevasse teatisse, mille näidisvorm on esitatud käesoleva eeskirja 1. lisas. Lisatakse joonised, mis näitavad leeni selle osa piirkonda, mille energia hajumist on kontrollitud.
3. Kõnealust katset võib kohaldada sõiduki teiste osade suhtes peale istme (1. liite punkt 3.5.3 ja 7. liite punkt 2.3).

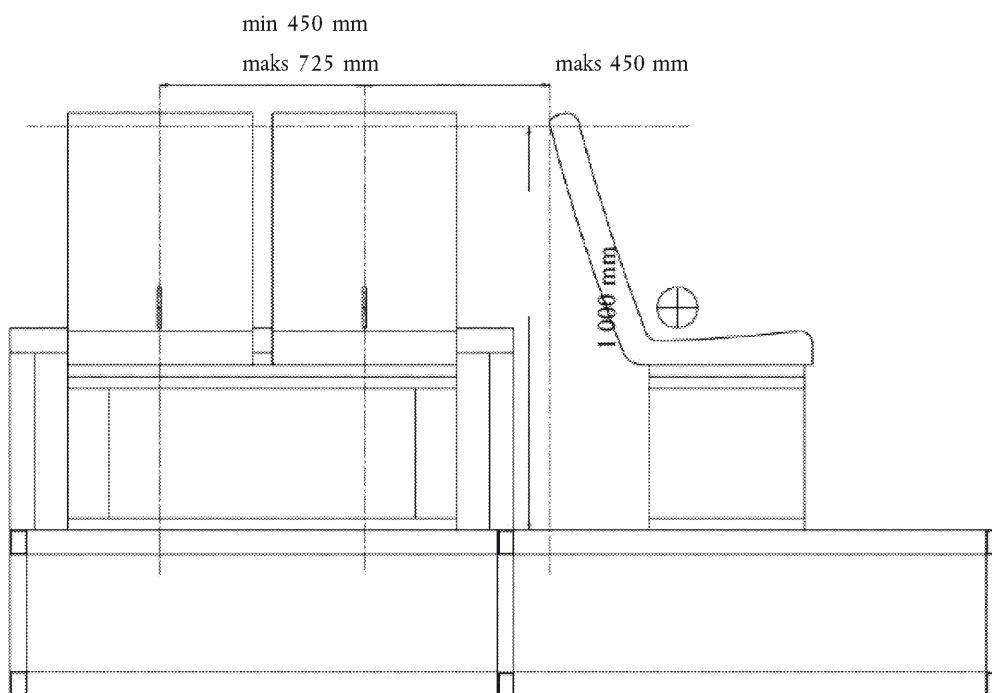
7. liide

KÜLJEGA SÕIDUSUUNAS OLEVATEL ISTMETEL ISTUVATE REISIJATE KAITSET VASTAVALT PUNKTILE 7.4.4 KÄSITLEVAD NÕUDED

1. Kõige eespoolsema, küljegasõidu suunas oleva istme ja sellest kõige eespoolsema, küljega sõidusuunas oleva istme ees asuva sõidukiosa vahekaugus ei tohi olla suurem kui 450 mm. Kõik mõõtmised teostatakse 1 000 mm ülalpool kõige eespoolsema, küljega sõidusuunas oleva istme võrdlustasapinda (vt joonis 1).

Joonis 1

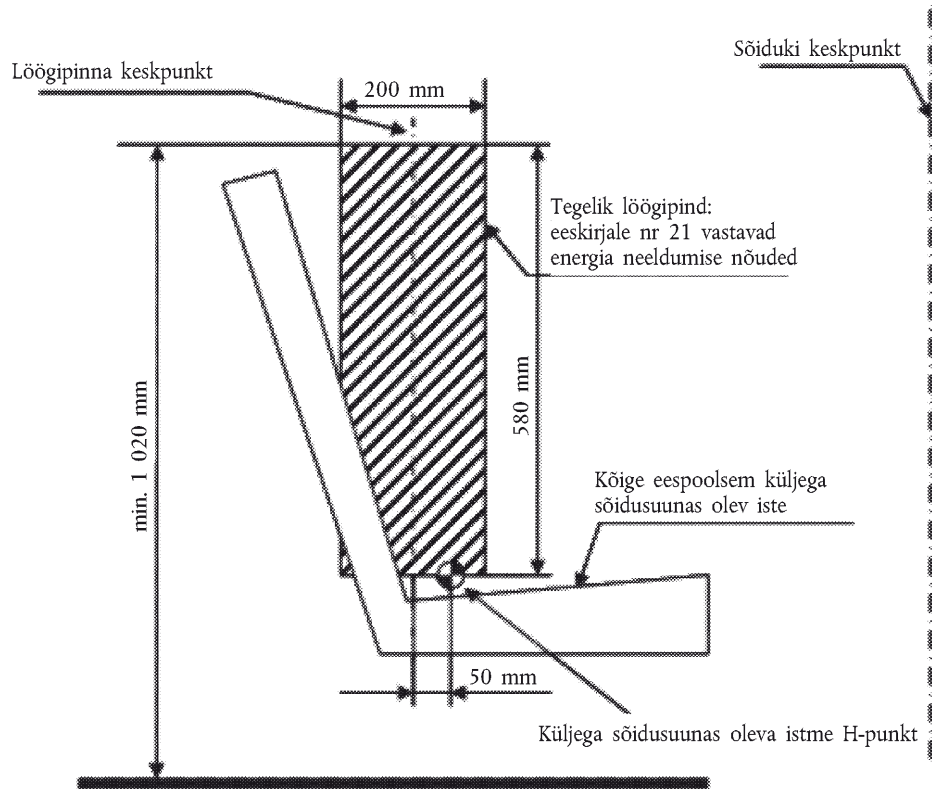
Küljega sõidusuunas olevate istmete asendit käsitlevad nõuded

2. Sõidukiosa (nt vahesein, sein või näoga sõidusuunas oleva istme leen), mis asub kõige eespoolsema, küljega sõidusuunas oleva istme ees, on kooskõlas järgmiste nõuetega, et kaitsta kõige eespoolsemal küljega sõidusuunas oleva istmel istuvat reisijat (vt joonis 2).
 - 2.1. Kõnealuse sõidukiosa kõrgus peab kõige eespoolsema, küljega sõidusuunas oleva istme võrdlustasapinna alusel olema vähemalt 1 020 mm ning
 - 2.2. kõnealuse sõidukiosa tegeliku löögipinna laius on 200 mm ja kõrgus 580 mm. Kõnealune pind peab paiknema nii, et vertikaalne keskjoon asub kõige eespoolsema, küljega sõidusuunas oleva istme H-punktist 50 mm tagapool; ning
 - 2.3. paigaldatud sõidukiosa vastav pind peab kõnealuse H-punkti kaudu vertikaaltasapinnale projitseerituna katma vähemalt 95 % tegelikust löögipinnast. Kõnealune sõidukiosa peab täitma 6. liideses esitatud energia neeldumise nõudeid.
 - 2.3.1. Juhul kui vastaval pinnal on tühik (tavaliselt kaks näoga sõidusuunas olevat istet, mille vahel on tühik), määratakse iga tühiku kaugus kindlaks 165 mm läbimõõduga kera abil. Kera viiakse tühikuga kokkupuutesse selles tühiku piirkonnas, kus kera jõudu rakendamata maksimaalselt sisse vajub. Kera kahe kokkupuutepunkti vaheline vahemaa ei tohi olla laiem kui 60 mm.

3. Tootja valikul võidakse teostada 1. liidese kohane katse, milles kasutatakse küljega sõidusuunas olevale istmele sobivat mannekeeni.

Joonis 2

Kõige eespoolsema, küljega sõidusuunas oleva istme ees asuva sõidukiosa asendit käsitlevad nõuded

1. LISA

TEATIS

(Suurim formaat: A4 (210 × 297 mm))

Välja andnud: ametiasutuse nimetus

.....

Teatises käsitletakse istmetüübi või -tüüpide ⁽²⁾: tüübikinnituse andmist
 tüübikinnituse laiendamist
 tüübikinnituse andmisest keeldumist
 tüübikinnituse tühistamist
 tootmise lõpetamist

seoses istmetüübi või -tüüpide tugevusega kooskõlas eeskirjaga nr 80.

Tüübikinnituse nr Laienduse nr

1. Istme kaubanimi või kaubamärk:
2. Istme tüüp:
3. Tootja nimi ja aadress:
4. Vajaduse korral tootja esindaja nimi ja aadress:
5. Lisateave:
 - 5.1. Istmetüübi, selle kinnitusdetailide ning reguleerimis-, nihutus- ja lukustussüsteemi lühikirjeldus koos kinnituspunktidevahelise minimaalse vahemaaga:
 - 5.2. Istmete asukoht ja paigutus:
 - 5.3. Turvavöö kinnituspunktiga istmed, kui on olemas:
 - 5.4. Leeni tagumise osa energia neeldumise katse: jah/ei ⁽²⁾
 - 5.5. Joonised, mis näitavad leeni tagumise osa piirkonda, mille energia hajumist on kontrollitud:
 - 5.6. Iste kinnitatud vastavalt käesoleva eeskirja punktile 5.1 (dünaamiline koormuskatse): jah/ei ⁽²⁾
 - 5.6.1. Katse nr 1 vastavalt 1. liitele: jah/ei ⁽²⁾
 - 5.6.2. Katse nr 2 vastavalt 1. liitele: jah/ei ⁽²⁾
 - 5.6.3. Katses nr 2 kasutatud turvavööde ja kinnituspunktide kirjeldus:
 - 5.6.4. Katses nr 2 kasutatud lisaistme tüüp (kui see erineb tüübikinnitusega istmest):
 - 5.7. Iste kinnitatud vastavalt käesoleva eeskirja punktile 5.1 (staatiline koormuskatse): jah/ei ⁽²⁾
 - 5.8. Katse vastavalt 5. liitele: jah/ei ⁽²⁾
 - 5.9. Katse vastavalt 6. liitele: jah/ei ⁽²⁾
6. Iste esitatud tüübikinnituse saamiseks:

7. Seadmetüüp: aeglustus-/kiirendusseade ⁽²⁾
8. Tüübikinnituskatse eest vastutav tehniline teenistus:
9. Kõnealuse teenistuse väljastatud aruande kuupäev:
10. Kõnealuse teenistuse väljastatud aruande number:
11. Tüübikinnitus antud/selle andmisest keeldutud/laiendatud/tühistatud ⁽²⁾
12. Tüübikinnitusmärgi asukoht istmel:
13. Koht:
14. Kuupäev:
15. Allkiri:
16. Taotluse korral väljastatakse järgmised tüübikinnitusnumbriga dokumendid:
.....

⁽¹⁾ Tüübikinnituse andnud / laiendanud / andmisest keeldunud / tühistanud riigi eraldusnumber (vt eeskirjas esitatud kinnituse andmist käsitlevaid sätteid).

⁽²⁾ Mittevajalik läbi kriipsutada.

2. LISA

TEATIS

(Suurim formaat: A4 (210 × 297 mm))

Välja andnud: ametiasutuse nimetus

.....

Teatises käsitletakse istmetüübi või -tüüpide ⁽²⁾: tüübikinnituse andmist
 tüübikinnituse laiendamist
 tüübikinnituse andmisest keeldumist
 tüübikinnituse tühistamist
 tootmise lõpetamist

seoses istmete kinnituspunktide tugevusega kooskõlas eeskirjaga nr 80.

Tüübikinnituse nr Laienduse nr

1. Sõiduki kaubanimi või kaubamärk:
2. Sõiduki tüüp:
3. Tootja nimi ja aadress:
4. Vajaduse korral tootja esindaja nimi ja aadress:
5. Lisateave:
 - 5.1. Sõidukitüübi lühikirjeldus istmete kinnituspunktide ja kinnituspunktide minimaalse vahemaaga:
 - 5.2. Tüübikinnitusega istmete mark ja tüüp (kui on olemas):
 - 5.3. Iga istmerea kohta: individuaalne/pink, liikumatu/reguleeritav, liikumatu leen / reguleeritav leen, kokkupandav leen / reguleeritav leen ⁽²⁾
 - 5.4. Istmete asukoht ja paigutus (tüübikinnitusega istmed ja muud istmed):
 - 5.5. Turvavöö kinnituspunktidega istmed, kui on olemas:
6. Kuupäev, millal sõiduk esitati tüübikinnituse saamiseks:
7. Tüübikinnituskatse eest vastutav tehniline teenistus:
8. Kõnealuse teenistuse väljastatud aruande kuupäev:
9. Kõnealuse teenistuse väljastatud aruande number:
10. Tüübikinnitus antud / selle andmisest keeldutud / laiendatud / tühistatud ⁽²⁾
11. Tüübikinnitusemärgi asukoht sõidukil:
12. Koht:
13. Kuupäev:
14. Allkiri:
15. Taotluse korral väljastatakse järgmised tüübikinnitusnumbriga dokumendid:

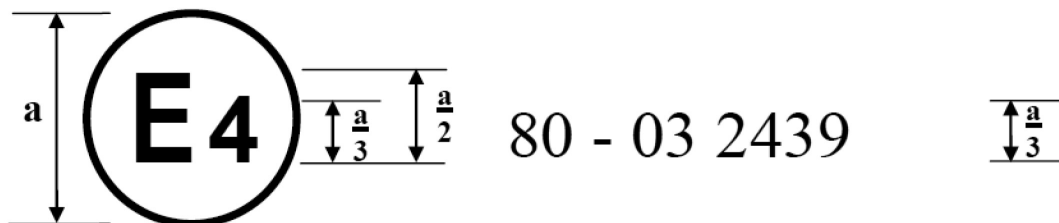
⁽¹⁾ Tüübikinnituse andnud / laiendanud / andmisest keeldunud / tühistanud riigi eraldusnumber (vt eeskirjas esitatud kinnituse andmist käsitlevaid sätteid).

⁽²⁾ Mittevajalik läbi kriipsutada.

3. LISA

TÜÜBIKINNITUSMÄRKIDE KUJUNDUS

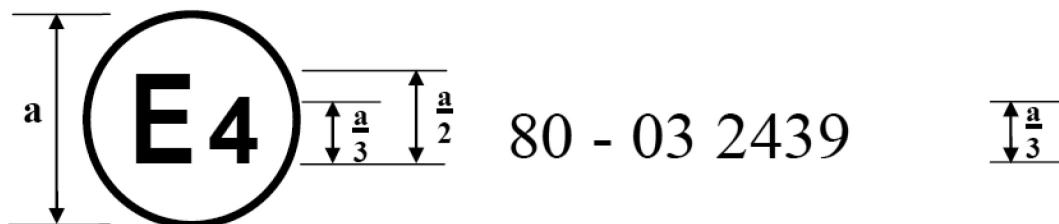
1. Istme tüüfikinnitusmärgi kujundus

$a = \text{min } 8 \text{ mm}$

Istmele kinnitatud tüüfikinnitusmärk näitab, et istmete tugevusega seoses on asjaomane istmetüüp saanud tüüfikinnituse vastavalt 4. lisa punktile 2 Madalmaades teostatud katsele (E4) ja kannab tüüfikinnitusnumbrit 032439. Tüüfikinnitusnumber näitab, et tüüfikinnitus on antud kooskõlas eeskirjaga nr 80, mida on muudetud 03-seeria muudatustega.

2. Sõidukitüübi tüüfikinnitusmärgi kujundus

$a = \text{min } 8 \text{ mm}$

Sõiduki külge kinnitatud tüüfikinnitusmärk näitab, et sõiduki kinnituskohtadega seoses on asjaomane sõidukitüüp saanud tüüfikinnituse Madalmaades (E4) ja kannab tüüfikinnitusnumbrit 032439. Tüüfikinnitusnumber näitab, et tüüfikinnitus on antud kooskõlas eeskirjaga nr 80, mida on muudetud 03-seeria muudatustega.

4. LISA

Mootorsõiduki istekohtade H-punkti ja torso tegeliku kaldenurga kindlaksmääramise kord ⁽¹⁾

1. liide – Kolmemõõtmelise H-punkti aparadi (3-DH-aparaadi) ⁽¹⁾ kirjeldus ⁽²⁾
2. liide – Three-dimensional reference system ⁽¹⁾
3. liide – Reference data concerning seating positions ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Menetlust on kirjeldatud sõidukite tootmist käsitleva konsolideeritud otsuse (R.E.3) 1. lisa (dokument ECE/TRANS/WP.29/78/Rev.2). www.unece.org/trans/main/wp29/wp29wgs/wp29gen/wp29resolutions.html

⁽²⁾ Lähemat teavet 3-DH-seadme konstruktsiooni üksikasjade kohta saab aadressil: Society of Automotive Engineers (SAE), 400 Commonwealth Drive, Warrendale, Pennsylvania 15096, United States of America. Seade vastab ISO standardis 6549-1980 kirjeldatule.

TEADE LUGEJATELE

Nõukogu 7. märtsi 2013. aasta määrus (EL) nr 216/2013 Euroopa Liidu Teataja elektroonilise avaldamise kohta

Nõukogu 7. märtsi 2013. aasta määruse (EL) nr 216/2013 (*Euroopa Liidu Teataja* elektroonilise avaldamise kohta) (ELT L 69, 13.3.2013, lk 1) kohaselt käsitatakse alates 1. juulist 2013 autentse ja õiguslikult siduvana ainult *Euroopa Liidu Teataja* elektroonilist väljaannet.

Kui *Euroopa Liidu Teataja* elektroonilist väljaannet ei ole võimalik erandlike ja ettenägematute asjaolude tõttu avaldada, on vastavalt määruse (EL) nr 216/2013 artiklis 3 sätestatud tingimustele autentne ja õiguslikult siduv *Euroopa Liidu Teataja* trükiversioon.

TEADE LUGEJALE – AKTIDELE VIITAMISE VIIS

1. juulist 2013 muutus aktidele viitamise viis.

Üleminekuperioodil kehtivad mõlemad viitamise viisid.

EUR-Lexi (<http://new.eur-lex.europa.eu>) kaudu pakutakse otsest ja tasuta juurdepääsu Euroopa Liidu õigusaktidele. Nimetatud veebilehel saab tutvuda *Euroopa Liidu Teatajaga* ning ka lepingute, õigusaktide, kohtupraktika ja ettevalmistatavate õigusaktidega.

Lisateavet Euroopa Liidu kohta saab veebilehelt <http://europa.eu>

Euroopa Liidu Väljaannete Talitus
2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

ET